

PRAVILNIK O OBRAČUNU KAMATA I NAKNADA

(primjena od 22.07.2019. godine)

Uključene organizacijske jedinice:

Poslovanje s velikim poslovnim sustavima i strukturirano financiranje

Poslovanje sa stanovništvom

Operativno poslovanje

Financijska tržišta i investicijsko bankarstvo

Upravljanje kreditnim rizicima Non-retail klijenata

IT

Financije

Privatno bankarstvo

Financijske institucije, financiranje i skrbništvo

Financijski proizvodi

Upravljanje proizvodima u poslovanju s pravnim osobama

Poslovanje s gospodarstvom i poduzetništvom

SADRŽAJ:

1.	OPĆE ODREDBE	4
2.	METODE OBRAČUNA KAMATA I NAKNADA	4
A.	Metode obračuna kamata koje primjenjuje banka	4
	1. Proporcionalna metoda	4
	2. Konformna metoda	5
B.	Metode obračuna naknada koje primjenjuje Banka	6
3.	ODREĐIVANJE KAMATNIH STOPA	6
A.	Vrste kamatnih stopa u poslovanju s građanima	7
4.	ODREĐIVANJE NAKNADA	8
	1. Vrste obračuna naknada	8
	2. Obračun stvarnih troškova	9
	3. Plaćanje naknada	9
5.	NAČIN OBRAČUNA I PLAĆANJA KAMATA NA PASIVU	10
A.	Na sredstva fizičkih osoba	10
B.	Na sredstva poslovnih subjekata	10
C.	Na sredstva banaka	13
6.	NAČIN OBRAČUNA I NAPLATE KAMATE NA PLASMANE I NAKNADE ZA USLUGE	13
A.	Krediti fizičkim osobama	13
	1. Dopušteno/nedopušteno prekoračenje po tekućim i žiro računima	13
	2. Krediti odobreni u kunama ili uz valutnu klauzulu	13
B.	Krediti poslovnim subjektima	16
	1. Metodologija	16
	2. Faze kredita	16
	3. Valuta obračuna i naplate	16
	4. Rok naplate	17
	5. Obračun i plaćanje kamata po Business MasterCard kreditnoj kartici	17
	6. Obračun i plaćanje kamata po overdraftu i naknade za neiskorišteni dio overdrafta	17
	Međubankarski krediti i depoziti	18
C.	Vrijednosni papiri	18
7.	TRETMAN PREPLATE	18
8.	NAČIN OBRAČUNA I PLAĆANJE ZATEZNE KAMATE	18
A.	Uvod	18
B.	Metoda obračuna zatezne kamate	19
C.	Naplata zatezne kamate	19
9.	VALUTIRANJE	19
10.	NAČIN TEREĆENJA DEVIZNOG RAČUNA FIZIČKIH OSOBA PRILIKOM IZVRŠAVANJA TRAJNOG NALOGA I IZRAVNOG TEREĆENJA	20
11.	NAČIN IZVJEŠTAVANJA VLASNIKA TRANSAKCIJSKIH RAČUNA – FIZIČKIH OSOBA	20
12.	MINIMALNI IZNOSI KOJI SE ZANEMARUJU, OTPISUJU ILI PRIHODUJU	20
A.	Obveze i potraživanja po kreditima	21
	1. Po kreditima fizičkim osobama koji su konačno otplaćeni	21
	2. Po kreditima poslovnih subjekata koji su konačno otplaćeni	21
B.	Obveze i potraživanja po nekreditnim transakcijama i računima	21
C.	Obveze i potraživanja po okvirnim zaduženjima, nostro/loro garancijama i nostro/loro akreditivima poslovnih subjekata	24
13.	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	24
Prilog 1. Vrste parametara		24
A.	Referentne kamatne stope (RKS)	25
	1. Značenje pojmova	25
	2. Ročnost RKS	27
	3. Utvrđivanje visine RKS	27
B.	Prodajna cijena trezorskih zapisa Ministarstva financija Republike Hrvatske (TZRH)	28
	1. Značenje pojmova	28
	2. Ročnost TZRH	28
	3. Utvrđivanje visine TZRH	28

C. Bazne kamatne stope (BKS)	29
1. Značenje pojmova	29
2. Ročnost BKS	29
3. Utvrđivanje visine BKS	29
D. Nacionalna referentna stopa prosječnog troška financiranja bankarskog sektora (NRS)	30
1. Značenje pojmova	30
2. Ročnost NRS	30
3. Utvrđivanje visine NRS	30
Prilog 2. Efektivna kamatna stopa (EKS)	33
Prilog 3. Najviša stopa ugovornih kamata	34

1. OPĆE ODREDBE

- Raiffeisenbank Austria d.d. (u nastavku teksta: Banka) ugovara s klijentima¹:
  - kamatne stope sukladno Odluci o kamatnim stopama Banke te
  - naknade za usluge sukladno Odluci o visini naknada za usluge.
- Spomenute odluke temelje se na odredbama Pravilnika o obračunu kamata i naknada (u nastavku teksta: **Pravilnik**).
- Pravilnikom se za kamate utvrđuje:
  - vrste i karakteristike ugovaranja kamatnih stopa (u nastavku teksta: redovne kamatne stope),
  - izračun referentne kamatne stope,
  - formiranje i promjene kamatnih stopa po nedospjelim ugovorima,
  - metode i način obračuna te plaćanja kamata,
  - način obračuna i plaćanja zateznih kamata,
  - tretman pretplate.
- Pravilnikom se za naknade utvrđuje:
  - vrste i karakteristike obračuna naknade za usluge banke,
  - metode i način obračuna i plaćanja naknada,
  - stope revalorizacije potraživanja Banke.
- Pravilnikom se jedinstveno za kamate i naknade utvrđuje:
  - valutiranje i zanemarivanje, odnosno prihodovanje i otpis minimalnih iznosa
- Banka u principu primjenjuje proporcionalnu metodu obračuna kamata po stvarnom broju dana (u opisu metoda obračuna opisana pod II.1.a), s razdobljem ukamaćivanja od dana valute do jednog dana prije plaćanja (od t_0 do t_{-1}), osim u poslovanju s financijskim institucijama na tržištima sa specifičnim metodama ukamaćivanja.
- Obračun efektivne kamatne stope (**EKS**) Banka obavlja sukladno Odluci HNB-a² o efektivnoj kamatnoj stopi.
  - Banka revalorizira obveze i potraživanja po stopi revalorizacije, a osnovica za izračun stope revalorizacije može biti:
    - stopa rasta cijena iz prethodnog mjeseca iskazana na mjesečnom nivou,
    - stopa promjene tečaja kune u odnosu na ugovorenu valutu,
    - stopa zakonske zatezne kamate.

2. METODE OBRAČUNA KAMATA I NAKNADA

A. METODE OBRAČUNA KAMATA KOJE PRIMJENJUJE BANKA

Banka obavlja obračun kamate primjenom *dekurzivne metode obračuna*, osim za otkup mjenica i potraživanja, pri čemu se primjenjuje *anticipativna metoda*.

Banka u obračunu kamata koristi:

- proporcionalnu metodu
- konformnu metodu

1. Proporcionalna metoda

Kod proporcionalne metode, kamata se obračunava primjenom sljedećih formula:

a) kalendarski broj dana u mjesecu / kalendarski broj dana u godini

- «kalendarski» znači stvarni broj dana u određenom kalendarskom razdoblju (za mjesec 30, 31 te 28 ili 29, a za godinu 365 ili 366)

¹ Klijent Banke može biti svaka fizička i pravna osoba koja ima mogućnost jedinstvene identifikacije. Banka provodi transakcije za klijenta u skladu s propisima.

² «Odluka o efektivnoj kamatnoj stopi», Narodne novine 105/2017

- primjenjuje se redovito u obračunu kamata po svim aktivnim i pasivnim poslovima u Banci, osim kod anuitetnog načina otplate
- iznimno se može ugovoriti s klijentom i proporcionalna metoda s primjenom formula pod b) i c), odnosno konformna metoda obračuna kamata

$$K = \text{Osnovica} * \frac{\text{god. stopa}}{100} * \frac{\text{kalendarski broj dana u razdoblju obračuna}}{\text{kalendarski broj dana u godini}}$$

b) kalendarski broj dana u mjesecu / 360 dana u godini

$$K = \text{Osnovica} * \frac{\text{god. stopa}}{100} * \frac{\text{kalendarski broj dana u razdoblju obračuna}}{360}$$

- primjenjuje se iznimno za poslovanje s tržištima na kojima je uobičajen takav način obračuna

c) 30 dana u mjesecu / 360 dana u godini

- primjenjuje se obvezno kod otplate u jednakim anuitetima,
- iznimno se može upotrijebiti i izvan anuitetnog obračuna

$$K = \text{Osnovica} * \frac{\text{god. stopa}}{100} * \frac{30}{360}$$

d) kalendarski broj dana u mjesecu / 365 dana u godini

- primjenjuje se u poslovanju Riznice,

$$K = \text{Osnovica} * \frac{\text{god. stopa}}{100} * \frac{\text{kalendarski broj dana}}{365}$$

2. Konformna metoda

- Kod konformne metode, kamata se obračunava prema sljedećoj formuli:

$$K = \text{osnovica} * \left(\left(1 + \frac{\text{stopa}}{100} \right)^{\frac{\text{broj dana u godini}}{\text{broj dana u godini}}} - 1 \right)$$

- Kod konformne metode, kamatna stopa za pripadajući broj dana obračunava se iz godišnje ili mjesečne kamatne stope po formuli konformne metode i to:

i. Obračun iz godišnje stope:

$$p_m = 100 * \left(\left(1 + \frac{p_n}{100} \right)^{\frac{m}{n}} - 1 \right)$$

p_m = kamatna stopa za pripadajući broj dana m

p_n = godišnja stopa

n = broj dana u godini, 365 ili 366

ii. Obračun iz mjesečne stope:

$$p_n = 100 * \left(\left(1 + \frac{p_m}{100} \right)^{\frac{n}{m}} - 1 \right)$$

m = stvarni broj dana u mjesecu, odnosno kvartalu

B. METODE OBRAČUNA NAKNADA KOJE PRIMJENJUJE BANKA

Za naknade po garancijama primjenjuje se *proporcionalna metoda* po sljedećoj formuli:

a) kalendarski broj dana / kalendarski broj dana u kvartalu

- «kalendarski» znači ostvareni broj dana u kvartalnom razdoblju obračuna
- primjenjuje se iznimno kod obračuna naknada za strateški značajne klijente koji zahtijevaju takav način obračuna

$$K = \text{Osnovica} * \frac{\text{stopa naknade}}{100} * \frac{\text{kalendarski broj dana u obračunskom kvartalu}}{\text{kalendarski broj dana u kvartalu}}$$

b) kalendarski broj dana / 90 dana u kvartalu

- kalendarski broj dana u kvartalu može iznositi maksimalno 90 (u slučaju da iznosi više od 90, u izračun se uzima 90)
- u pravilu se s klijentima ugovara ova metoda obračuna naknade za garanciju s fiksnim brojem dana kvartala

$$K = \text{Osnovica} * \frac{\text{stopa naknade}}{100} * \frac{\text{kalendarski broj dana u kvartalu}}{90}$$

Kvartal podrazumijeva kalendarsko tromjesečje, s time da obračunsko razdoblje započinje 1.1., 1.4., 1.7. i 1.10. svake godine.

Tromjesečje podrazumijeva kalendarsko tromjesečje za obračunsko razdoblje od tri mjeseca, a počevši od bilo kojeg dana u mjesecu ili kvartalu.

3. ODREĐIVANJE KAMATNIH STOPA

Kamatne stope po kojima Banka obračunava kamate na korištena sredstva i na plasmane utvrđuju se ugovorom o depozitu ili kreditu, odnosno zaključnicom.

Banka može ugovoriti 4 vrste redovnih kamatnih stopa:

a) Fiksne kamatne stope

- kamatna stopa nije podložna promjenama tijekom ugovornog razdoblja,
- ugovaraju se za cijelo ugovoreno razdoblje i *ne mijenjaju se* pri prijelazu iz jednog obračunskog razdoblja u drugo,

b) Promjenljive kamatne stope (varijabilne)

- kamatna stopa je promjenjiva tijekom ugovornog razdoblja, a promjene se utvrđuju u pravilu na prvi dan obračunskoga razdoblja,

- sastoji se od ugovornog parametra koji se uvećava/umanjuje za maržu,
- ugovornim odredbama potrebno je odrediti ugovorni parametar, kao i visinu kamatne marže, Banka može ugovoriti parametre objašnjene u poglavlju: **Prilog 1.**,
- ugovorni parametar utvrđuje se u pravilu 2 radna dana prije početka obračunskoga razdoblja, a Banka za određeni dio portfelja može ugovorni parametar utvrditi i ranije,
- ugovorni parametar utvrđuje se neovisno o volji ugovornih strana,
- utvrđeni ugovorni parametar primjenjuje se za obračun kamata u jednom obračunskom razdoblju;

c) Portfeljno promjenjive kamatne stope (promjenjive temeljem Odluke Banke)

- kamatna stopa promjenjiva je tijekom ugovornoga razdoblja, a promjene se utvrđuju posebnom odlukom nadležnoga tijela Banke za određeni portfelj kredita/depozita,
- promjena kamatnih stopa može se provesti na prvi dan obračunskoga razdoblja,
- kamatna stopa se može ugovoriti na dva načina: kao jednočlana kamatna stopa ili kao ugovoreni parametar uvećan za kamatnu maržu;

d) Plutajuće kamatne stope

- kamatna stopa je promjenjiva tijekom ugovornog razdoblja i to u pravilu na prvi dan obračunskoga razdoblja, ali može biti promijenjena i tijekom obračunskoga razdoblja ili tek po isteku obračunskoga razdoblja na temelju ostvarenih ugovorenih kriterija (određivanje unatrag),
- promjenjiva može biti osnovica za obračun, razdoblje obračuna ili visina kamatne stope pa je nije moguće odrediti unaprijed,
- ugovorom se utvrđuju parametri koji utječu na promjenu kamatnih stopa tijekom ugovornoga razdoblja,

Visina kamatnih stopa određuje se *Odlukom o kamatnim stopama*. Odstupanje od te Odluke donosi Uprava banke ili tijelo na koje Uprava delegira ovlaštenje za donošenje odluka o promjeni.

Kamatne stope ugovaraju se u postotku u odnosu na glavnice, u pravilu se izražavaju na godišnjoj razini. Izuzetno se mogu izraziti i na mjesečnoj razini.

Banka može odobriti **bonus**, koji predstavlja postotno smanjenje kamatne stope ili kamatne marže. Pravila za obračun bonusa Banka utvrđuje za svako pojedinačno obračunsko razdoblje po pojedinačnom ugovoru o kreditu. Banka odobrava bonus na kamatnu stopa prije početka obračunskoga razdoblja.

A. VRSTE KAMATNIH STOPA U POSLOVANJU S GRAĐANIMA

Prema odredbama Zakona o potrošačkom kreditiranju, ugovorene kamatne stope na kredite građana mogu biti promjenjive samo ako su parametri za izračun promjene neovisni od volje ugovornih strana.

Vrste kamatnih stopa u poslovanju s građanima

- **Promjenjiva kamatna stopa** (varijabilna, individualna)
- **Portfeljno promjenjiva kamatna stopa**
- **Fiksna kamatna stopa.**

Kamatna stopa može se ugovoriti u jednočlanom ili dvočlanom postotnom iznosu. Jednočlana kamatna stopa ugovara se u slučaju fiksnih kamatnih stopa te portfeljno promjenjivih kamatnih stopa na depozite i prekoračenja po transakcijskim računima. Za kredite kamatna stopa u dvočlanom izrazu sastoji se od ugovornog parametra i marže, a ugovara se u slučaju promjenjivih te portfeljno promjenjivih kamatnih stopa.

Banka može ugovoriti sljedeće **parametre** za promjenu kamatnih stopa:

- Referentne kamatne stope (**RKS**)
- Trezorski zapisi (**TZRH**)
- Bazna kamatna stopa (**BKS**)
- Eskontna stopa (**ES**)
- Nacionalna referentna stopa (**NRS**)

Promjenjive kamatne stope u poslovanju s građanima zaokružuju se na dva decimalna mjesta po matematičkim pravilima.

Kreditni:

- Za **kredite s anuitetnim načinom otplate, obročnom otplatom te jednokratnom otplatom s mjesečnim plaćanjem** kamatne stope mogu biti individualno ili portfeljno promjenjive. Obračunsko razdoblje počinje od 1. u mjesecu, a visina parametra za promjenu kamatne stope utvrđuje se 2 radna dana prije kraja 2. mjeseca prije obračunskoga razdoblja (npr. za obračunsko razdoblje koje počinje od 1. svibnja visina odabranog parametra utvrđuje se 2 radna dana prije kraja ožujka). Visina parametra utvrđuje se na temelju posljednjeg objavljenog podatka o određenom parametru na dan utvrđivanja visine parametra (npr. vrijednosti za NRS objavljuju se 16. dana u drugom mjesecu svakog tromjesečja pa će se visina parametra na dan utvrđivanja parametra utvrditi na temelju posljednje objave).
- **Za revolving kredite po kreditnim karticama** kamatne stope su fiksne za vrijeme trajanja pojedinog roka važenja Limita. Limit potrošnje odobrava se u kunama, na rok od jedne kalendarske godine i to od 01. siječnja do 31. prosinca, te se automatski obnavlja na isti rok ukoliko Korisnik kreditne kartice uredno podmiruje obveze. Korisniku kartice koji tijekom kalendarske godine sklopi Ugovor o revolving kreditu, odnosno prihvati Opće uvjete, prvi Limit potrošnje odobrava se na rok od sklapanja ugovora odnosno prihvata Općih uvjeta, do 31. prosinca te godine, a nakon toga obnavlja se na rok od jedne kalendarske godine.

Depoziti

- Kod oročenih depozita Banka ugovara fiksne kamatne stope (na rok do 3 godine). Na oročene depozite ugovorene prije 01.09.2013, uz promjenjivu kamatnu stopu s prolongatom, prilikom prolongata primjenjuje se fiksna kamatna stopa važeća na dan prolongata za ugovoreno razdoblje ovisno o valuti i iznosu oročenja. Za a vista štedne račune i stanja sredstava po računima za plaćanje kamatne stope portfeljno su promjenjive. Banka ih može izmijeniti uz najavu na svojoj web stranici sukladno zakonskim odredbama.
- Za garantne depozite ne primjenjuju se navedene odredbe.
- Za nenamjenski oročene štedne uloge fizičkih osoba, ugovorene s fiksnom kamatnom stopom i automatskom obnovom roka oročenja, fiksna kamatna stopa utvrđuje se na početku svake obnove oročenja. S istekom oročenja završava se ugovoreno obračunsko razdoblje, a automatska obnova oročenja novo je obračunsko razdoblje. Prilikom obnavljanja (automatskog produživanja) ugovora primjenjuje se kamatna stopa iz ponude Banke za nove ugovore prema Odluci o kamatnim stopama.

4. ODREĐIVANJE NAKNADA

Banka ne obračunava naknade za sve usluge koje pruža klijentima. Osnovni razlog za izostanak obračuna naknade je tržišna praksa. Budući da Banka vodi računa o svom položaju na tržištu nastavlja se suzdržavati od obračuna naknade za određene usluge dokle god procjenjuje da bi takav postupak, iako ima potpunu pravnu i ekonomsku opravdanost, mogao štetiti ugledu Banke ili bi mogao umanjiti njezinu konkurentsku sposobnost.

1. Vrste obračuna naknada

Obračun naknada razlikuje se prema vrstama usluga i načinu obračuna. Prema vrstama dijelimo ih na **usluge za rizične i za nerizične transakcije**. Osnovica za obračun može biti jedinična transakcija (obračun naknade prema broju obavljenih transakcija), prosječna vrijednost osnovice (imovine) u razdoblju obračuna ili iznos transakcije (obračun naknade u postotku od iznosa transakcije). Cijena usluga uvećava se za PDV i/ili druge namete ukoliko su propisani.

Prema načinu obračuna naknade dijelimo na **jednokratne** za izvršenu uslugu i **periodične** (polumjesečne, mjesečne, kvartalne ili godišnje) za kontinuirano pružanje usluga. Razdoblje obračuna naknada ovisno o vrsti usluge može biti utvrđeno unaprijed ili unatrag u odnosu na dan izvršenja usluge.

Ako transakcija proizlazi iz naloga za plaćanje čije se izvršenje u slučaju nedostatka sredstava na računu provodi djelomično, u više transakcija ovisno o pokriću na računu, osnovica za obračun naknade je svaka pojedinačna transakcija.

Visina **naknade za nerizične vrste usluge** iskazuje se u apsolutnom iznosu ili u postotku od iznosa vrijednosti usluge u kunama, odnosno u valuti (plaćanja po naknadama izraženim u valuti obavljaju se u kunskoj protuvrijednosti). Visina naknade u pravilu se određuje prema utrošku materijalnih i kadrovskih resursa Banke neophodnih za izvršenje usluge, uvećanih za pripadajući dio premije na kapital. Promjena cijene resursa i/ili premije na kapital može se odraziti na promjenu visine naknade. Odluku o promjeni visine naknade u slučaju promjene cijene inputa Banka će donijeti samo ako ocijeni da si time neće oslabiti položaj na tržištu.

Visina **naknade po rizičnim transakcijama** u pravilu se iskazuje u postotku od iznosa vrijednosti usluge i obračunava se trajno dok god traje izloženost Banke riziku. Uz utrošak resursa za izvršenje usluge i premije na kapital, naknada za rizične transakcije sadrži i premiju za rizik korisnika rizičnoga proizvoda. Ugovorne kazne za rizične proizvode Banka obračunava u apsolutnom iznosu.

Primjer rizičnoga proizvoda je ugovoreni kreditni limit. Banka se pri ugovaranju kreditnih produkata izlaže kreditnom riziku i u slučaju kada nisu u potpunosti iskorišteni odobreni limiti. Na neiskorišteni iznos odobrenog i ugovorenoga limita Banka obračunava naknadu za rezervaciju sredstava (*commitment fee*) formulama po kojima se obračunava ukupna marža na iskorišteni iznos kreditnog produkta (bez bazne kamatne stope jer nema korištenja sredstava). U tom slučaju naknada, uz standardni sadržaj operativnog troška i premije na kapital, sadrži i premiju za kreditni rizik.

Banka za rizične i za nerizične transakcije može odrediti minimalan i maksimalan iznos naknade. Ukoliko je obračunati iznos naknade niži od minimuma ili viši od maksimuma za određenu vrstu usluge, naplaćuje se navedeni minimalni, odnosno maksimalni iznos.

2. Obračun stvarnih troškova

Osim naknade za uslugu, Banka klijentu obračunava i stvarne troškove vanjskih davatelja usluga neophodnih za izvršenje tražene usluge klijentu. Stvarni troškovi klijentu se obračunavaju u valuti nastanka (u kunama ili u valuti).

Stvarnim troškovima smatraju se:

- naknade i drugi troškovi koje zaračunavaju druge banke u zemlji i inozemstvu koje su sudionici u poslu
- troškovi teleksa, telefaksa, međunarodnih telefonskih razgovora
- troškovi poštarine i troškovi posebnog rukovanja pošiljkama, transportni troškovi
- troškovi SWIFT-a
- troškovi protesta, javnobilježnički troškovi, mjenične tužbe, izvršenja i sl.
- troškovi posebnih obrazaca u poslovanju s inozemstvom (mjenice, takse i sl.)
- troškovi glavnoga skrbnika kod usluge skrbništva
- ostali troškovi koji su nastali na zahtjev korisnika usluga.

U poslovanju s građanima stvarni troškovi vanjskih davatelja usluga (npr. troškovi inozemnih davatelja usluga prilikom provođenja transakcija u međunarodnom platnom prometu po nalogu klijenta) mogu se, ovisno o vrsti naknade, obračunavati za svaku uslugu zasebno.

Međutim, troškovi vanjskih usluga u pravilu se **uključuju u visinu naknade za uslugu** Banke jer se takve troškove u masovnim transakcijama i s njima povezanim uslugama ne može direktno vezati uz svako izvršenje usluge i obračunati na ekonomičan način. Zbog toga se takvi troškovi planski raspoređuju na predvidivu količinu usluga i na taj se način formira visina naknade za usluge. Primjer su poštanski troškovi pri slanju opomena glavnom dužniku i sudužnicima i jamcima na teret glavnog dužnika.

3. Plaćanje naknada

Načini plaćanja naknade prema pojedinim vrstama usluge:

- uplatom obračunatog iznosa na račun Banke od strane klijenta
- ustegom obračunatog iznosa naknade pri korištenju iz odobrenih sredstava klijenta
- terećenjem računa Korisnika za iznos obračunate naknade

Obračunate naknade za izvršene usluge te stvarni troškovi u pravilu dospijevaju na plaćanje odmah. Za nestandardne produkte može se ugovoriti i drugačije dospijeće obračunate naknade i stvarnih troškova.³

U slučaju da je plaćanje izvršeno nakon isteka ugovorenog tolerantnog roka, Banka obračunava zateznu kamatu, u skladu s propisima, od dana dospijeća obveze na naplatu do dana plaćanja. Umjesto obračuna zatezne kamate Banka može primijeniti revalorizaciju potraživanja po stopi revalorizacije jednako stopi zatezne zakonske kamate.

³ U kreditiranju korporativnih klijenata uobičajeno se ugovara rok za plaćanje naknada i stvarnih troškova u razdoblju do sedam dana od dana obračuna.

5. NAČIN OBRAČUNA I PLAĆANJA KAMATA NA PASIVU

A. NA SREDSTVA FIZIČKIH OSOBA

Obračun kamata na sredstva fizičkih osoba na tekućim, žiro, deviznim i a vista štednim računima obavlja se primjenom proporcionalne metode opisane u točki 1.a) poglavlja II ovog Pravilnika, a obračun kamata na sredstva fizičkih osoba na štednim ulozima po viđenju (kunska i devizna knjižica) te oročenim štednim ulozima obavlja se primjenom konformne metode opisane u točki 2. poglavlja II ovog Pravilnika.

Obračunati iznos kamate na sredstva fizičkih osoba zaokružuje se na dvije decimale.

kamata se	obračunava	pripisuje	isplaćuje
1. tekući i žiro računi (transakcijski računi)			
- tekući i žiro računi fizičkih osoba	mjesečno		
	kod zatvaranja računa		
2. štedni ulozi i štedni računi po viđenju			
- štedni računi po viđenju	mjesečno		
	kod zatvaranja računa		
- štedni ulozi po viđenju	mjesečno	godišnje (31.12.)	godišnje (01.01. s datumom valute 31.12.)
	kod zatvaranja računa	kod zatvaranja računa	kod zatvaranja računa
3 oročeni štedni ulozi			
- kunski i devizni nenamjenski oročeni štedni ulozi - kunski i devizni garantni depozit po osobnim kreditnim karticama	mjesečno	sukladno Ugovoru: - mjesečno (30. ili 31. u mjesecu, odnosno veljači 28. ili 29) - tromjesečno (31.03., 30.06, 30.09, 31.12) - polugodišnje (30.06. i 31.12) - godišnje (31.12) - po isteku oročavanja - po isteku Ugovora o oročenju	sukladno Ugovoru: - mjesečno (01. u idućem mjesecu s datumom valute 30. ili 31. prethodnog mjeseca, odnosno za veljaču 28. ili 29.) - tromjesečno (01. u idućem mjesecu s datumom valute 31.03., 30.06, 30.09, 31.12.) - polugodišnje (01. u idućem mjesecu s datumom valute 30.06. i 31.12) - godišnje (01. 01. s datumom valute 31.12) - po isteku oročavanja - po isteku Ugovora o oročenju
	po isteku roka oročenja		
	po raskidu Ugovora o oročenju		
- kunski i devizni oročeni štedni ulozi namjenske štednje	mjesečno		
	po isteku roka oročavanja	po isteku roka oročavanja	po isteku roka oročavanja, odnosno sukladno odredbama Ugovora o oročenju
	po raskidu Ugovora o oročenju	po raskidu Ugovora o oročenju	po raskidu Ugovora o oročenju
U slučaju raskida ugovora o oročenom štednom ulogu za namjensku štednju prije isteka ugovorenog roka oročenja, priznaje se kamatna stopa sukladno odredbama Ugovora o oročenju.			
- kunski, kunski uz valutnu klauzulu i devizni nenamjenski	mjesečno	sukladno Ugovoru: - mjesečno (30. ili 31. u mjesecu, odnosno veljači 28. ili 29.)	sukladno Ugovoru: - mjesečno (01. u idućem mjesecu s datumom valute 30. ili 31. prethodnog mjeseca, odnosno za veljaču 28. ili 29.)

oročeni štedni ulozi - kunski, kunski uz valutnu klauzulu i devizni garantni depozit po osobnim kreditnim karticama	po isteku roka oročavanja	- tromjesečno (31.03., 30.06., 31.12.) - polugodišnje (30.06., 31.12.) - godišnje (31.12.) - po isteku oročavanja po raskidu Ugovora o oročenju	- tromjesečno (01. u idućem mjesecu s datumom valute 31.03., 30.06, 30.09, 31.12.) - polugodišnje (01. u idućem mjesecu s datumom valute 30.06. i 31.12) - godišnje (01. 01. s datumom valute 31.12) - po isteku oročavanja - po isteku Ugovora o oročenju
	po raskidu Ugovora o oročenju		
- kunski, kunski uz valutnu klauzulu i devizni garantni depozit	mjesečno	sukladno Ugovoru: - mjesečno (30. ili 31. u mjesecu, odnosno veljači 28. illi 29.) - tromjesečno (31.03., 30.06., 31.12.) - polugodišnje (30.06., 31.12.) - godišnje (31.12.) - po isteku oročavanja - po raskidu Ugovora o oročenju	sukladno Ugovoru: - mjesečno (01. u idućem mjesecu s datumom valute 30. ili 31. prethodnog mjeseca, odnosno za veljaču 28. ili 29.) - tromjesečno (01. u idućem mjesecu s datumom valute 31.03., 30.06, 30.09, 31.12.) - polugodišnje (01. u idućem mjesecu s datumom valute 30.06. i 31.12) - godišnje (01. 01. s datumom valute 31.12) - po isteku oročavanja - po isteku Ugovora o oročenju
	po isteku roka oročavanja		
	po raskidu Ugovora o oročenju		

Sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (NN 143/2014) od 01.01.15., Banka na primitke od kamata na kunsku i deviznu štednju obračunava porez i prirez. Primici od kamata na kunsku i deviznu štednju oporezuju se po stopi poreza sukladno odredbama navedenog Zakona te stopi prireza ovisno o mjestu prebivališta ili uobičajenog boravišta klijenta.

Porez i prirez obračunava se na kamate koje se isplaćuju nakon 01.01.15. Kamate obračunate za razdoblje do 31.12.14. se ne oporezuju, bez obzira na datum njihove isplate.

Porez i prirez obračunava se na sve oročene depozite, neovisno o vrsti te po proizvodu "A vista štedni račun" i to na primitke od kamata po stopi većoj od kamate koju Banka plaća na sredstva po viđenju.

Na štedne uloge po viđenju (štedne knjižice) i na transakcijske račune (tekući, devizni i žiro račun) ne obračunava se porez i prirez na primitke od kamata.

Po oročenim depozitima porez i prirez se obračunava i usteže prilikom svakog pripisa ili isplate kamate (dospjeće depozita, prijevremeni raskid depozita ili rentna isplata kamate).

Po a vista štednim računima kamata se obračunava i isplaćuje mjesečno te se porez i prirez po navedenim računima obračunava i usteže mjesečno.

Prilikom pripisa ili isplate kamate iznos obračunate kamate umanjuje za iznos poreza i prireza te se umanjeni iznos kamate koja pripada klijentu isplaćuje na račun za prijenos ili pripisuje glavnici depozita.

Iznos poreza i prireza Banka uplaćuje prema Ministarstvu financija – Poreznoj upravi putem zakonom definiranog obrasca JOPPD (Jedinstveni obrazac poreza, prireza i doprinosa).

B. NA SREDSTVA POSLOVNIH SUBJEKATA

Obračun kamata na sredstva poslovnih subjekata obavlja se *proporcionalnom metodom*. Metoda obračuna jedinstvena je za rezidente i nerezidente. Iznimno, za strateške klijente Banke može se izvršiti obračun kamata sukladno navikama tržišta s kojim je klijent povezan.

DEPOZIT/PREKORAČENJE	OBRAČUN	PRIPIS/ISPLATA
1. DEPOZITI PO VIĐENJU		
KUNSKI DEPOZITI	mjesečno	tromjesečno
	prilikom zatvaranja računa	prilikom zatvaranja računa
DEVIZNI DEPOZITI	mjesečno	tromjesečno
	prilikom zatvaranja računa	prilikom zatvaranja računa
		u skladu s Ugovorom
KUNSKI DEPOZITI PO FlexiBIZ ŠTEDNOM RAČUNU	mjesečno	tromjesečno
	prilikom zatvaranja računa	prilikom zatvaranja računa
2. OROČENI DEPOZITI (do 1 godine)		
KUNSKI DEPOZITI	mjesečno	sukladno Ugovoru/Zaključnici: po isteku oročenja po raskidu Ugovora o oročenju
	po isteku roka oročenja	
	po raskidu Ugovora o oročenju	
DEVIZNI DEPOZITI	mjesečno	sukladno Ugovoru/Zaključnici: po isteku oročenja po raskidu Ugovora o oročenju
	po isteku roka oročavanja	
	po raskidu Ugovora o oročenju	
U slučaju prijevremenog razročenja nenamjenskih depozita, primjenjuje se kamatna stopa u visini 50% ugovorene kamatne stope, obračunata za postignuti rok oročenja		
3. OROČENI DEPOZITI (preko 1 godine)		
KUNSKI DEPOZITI, DEVIZNI DEPOZITI	mjesečno	<ul style="list-style-type: none"> nema pripisa kamate isplaćuje se po dospijeću kamate, po isteku roka,oročenja, po raskidu Ugovora
	po isteku roka oročenja	
	po raskidu Ugovora o oročenju	
U slučaju prijevremenog razročenja nenamjenskih depozita, primjenjuje se kamatna stopa u visini 50% ugovorene kamatne stope, obračunata za postignuti rok oročenja		
4. DOPUŠTENI PREKORAČENJE PO RAČUNU		
PREKORAČENJE U KUNAMA	mjesečno	mjesečno/tromjesečno
U slučaju prijevremenog razročenja depozita, primjenjuje se kamatna stopa u visini 100% ugovorene kamatne stope, obračunata za postignuti rok oročenja		

C. NA SREDSTVA BANAKA

kamata se	obračunava	isplaćuje	metoda obračuna
1. sredstva primljena od drugih banaka i finansijskih organizacija			
- na rok kraći od jednog mjeseca	na kraju mjeseca	po dospijeću	u skladu s ugovorom / Zaključnicom
	po dospijeću		
- na rok duži od jednog mjeseca	mjesečno	po dospijeću	u skladu s Ugovorom / zaključnicom
		u skladu s ugovorom / zaključnicom	

6. NAČIN OBRAČUNA I NAPLATE KAMATE NA PLASMANE I NAKNADE ZA USLUGE

A. KREDITI FIZIČKIM OSOBAMA

1. Prekoračenje/nedopušteno prekoračenje po tekućim i žiro računima

OBRAČUN I PLAĆANJE KAMATE

Obračun kamata na prekoračenje /dopušteno/nedopušteno prekoračenje (redovna/zatezna kamata) obavlja se proporcionalnom metodom obračuna opisanom u poglavlju 2. ovog Pravilnika, točka A.1. Kamata se naplaćuje mjesečno.

Obračunatu redovnu kamatu Banka naplaćuje terećenjem računa Korisnika na dan obračuna. Po dospijeću ili otkazu ugovora redovna se kamata naplaćuje na dan obračuna, terećenjem računa Korisnika.

Obračunata kamata na nedopušteno prekoračenje (zatezna kamata) obračunava se i naplaćuje u skladu s propisima, prema odredbama točke VII.B. Metoda obračuna zatezne kamate.

Ne postoji tolerantni rok za plaćanje kamate.

REDOSLIJED NAPLATE I NAČIN PLAĆANJA

Dospjele obveze klijenta prema Banci po tekućem računu podmiruju se po starosti obveze.

Unutar jednake starosti obveze po tekućem računu podmiruju se sljedećim redoslijedom: trošak (sudski, javno-bilježnički, odvjetnički), naknada, zatezna kamata, redovna kamata, glavnica.

Dospjele obveze podmiruju se uplatom na tekući račun koji je u prekoračenju/nedopuštenom prekoračenju (ili okvirnom kreditu).

2. Krediti odobreni u kunama ili uz valutnu klauzulu

FAZE OBRAČUNA KAMATE

Kamata se obračunava u fazi korištenja kredita, u fazi otplate kredita, u fazi počeka/moratorija kredita.

a) U fazi korištenja kredita

- Banka obračunava i naplaćuje interkalarnu kamatu u pravilu pri svakom korištenju kredita. Interkalarna kamata obračunava se primjenom *proporcionalne metode* opisane u točki 1.a) poglavlja II ovog Pravilnika
- Interkalarna kamata obračunava se za razdoblje od dana korištenja kredita do dana stavljanja kredita u otplatu, a osnovica za obračun je iskorišteni iznos kredita.
- Obračunati iznos interkalarne kamate u pravilu se naplaćuje prilikom isplate kredita, i to ustezanjem od iznosa kredita koji se isplaćuje.

b) U fazi počeka/moratorija

- Banka mjesečno obračunava kamatu počeka/moratorija, a naplata kamate može biti mjesečna ili se kamata može naplatiti istekom počeka/moratorija.
- Kamata počeka/moratorija obračunava se primjenom *proporcionalne metode* opisane u točki 1.a) poglavlja II ovog Pravilnika.
- Iznimno, u slučaju kredita ugovorenih uz poseban obrok (tzv. *baloon* otplata ili dinamička otplata) koji dospijeva na naplatu jednokratno istekom ugovorenoga roka otplate kredita, obračun kamata na iznos posebnoga obroka obavlja se mjesečno primjenom metode opisane u točki 1.c) poglavlja II ovog Pravilnika.

c) U fazi otplate kredita

- Banka kamatu obračunava mjesečno i naplaćuje ju u rokovima dospijeća anuiteta/obroka (mjesečno). Banka može s korisnikom kredita ugovoriti obračun i naplatu kamate i u drugačijim vremenskim razdobljima, npr. godišnje.
- Obračun redovne kamate obavlja se na osnovicu - glavnici kredita, iskazanu u kunama ili u stranoj valuti ako je kredit ugovoren uz valutnu klauzulu.
- Obračun kamate u anuitetu obavlja se primjenom *proporcionalne metode* opisane u točki 1.c) poglavlja II ovog Pravilnika.
- Obračun kamate u slučaju obročne otplate obavlja se primjenom proporcionalne metode opisane u točki 1a) poglavlja II ovog Pravilnika.
- Na dan obračuna ili na dan dospijeća, u slučaju kredita ugovorenih uz valutnu klauzulu, obračunati iznos kamate u stranoj valuti preračunava se u kunsku protuvrijednost po ugovorenom tečaju Banke važećem na dan obračuna, odnosno dospijeća.
- U slučaju kredita ugovorenih uz poseban obrok (*baloon* otplata ili dinamička otplata), Banka mjesečno obračunava kamatu na iznos posebnog obroka i istu uračunava u iznos anuiteta te naplaćuje u rokovima dospijeća anuiteta (mjesečno).
- U slučaju kredita ugovorenih s jednokratnom otplatom glavnice kredita,
  - ako je kredit ugovoren s mjesečnim plaćanjem kamate, Banka mjesečno obračunava kamatu primjenom proporcionalne metode opisane u točki 1a) poglavlja II ovog Pravilnika,
  - ako je kredit ugovoren s dospijećem kamate jednokratno zajedno s glavnicom kredita, Banka mjesečno obračunava evidentnu kamatu primjenom proporcionalne metode opisane u točki 1a) poglavlja II ovog Pravilnika.

VALUTA UGOVARANJA KREDITA

Kreditu se mogu ugovarati u kunama ili uz valutnu klauzulu koja se veže uz stranu valutu, u pravilu EUR, ali i druge strane valute.

Primjena referentne kamatne stope ovisi o valuti kredita, pri čemu se kreditu ugovoreni u određenoj valuti uz valutnu klauzulu ravnaju prema onoj referentnoj kamatnoj stopi koja se primjenjuje za tu valutu.

OTPLATA KREDITA

- Kreditu se u pravilu otplaćuju u anuitetima (standardna anuitetska otplata) koji su iskazani u kunama ili u stranoj valuti. Obračun anuiteta obavlja se primjenom *V financijskih tablica*.
- Anuiteti dospijevaju na naplatu zadnjega dana u mjesecu sukladno otplatnom planu te ne postoji tolerantan rok plaćanja, čak niti u slučaju kada je datum dospijeća neradni dan (nedjelja, praznik i sl.).
- U slučaju kredita ugovorenih uz poseban obrok (*baloon* otplata ili dinamička otplata), dio kredita se otplaćuje u mjesečnim anuitetima (standardna anuitetska otplata) uvećanim za mjesečnu kamatu obračunatu na iznos posebnog obroka, a posebni obrok dospijeva na naplatu u posljednjem mjesecu ugovorenoga roka otplate kredita zajedno s posljednjim anuitetom otplate kredita.
- U slučaju anuitetske Flexi otplate, u prvih pet godina otplate kredita visina anuiteta može se mijenjati sukladno zahtjevu Korisnika kredita, s time da anuiteti ne mogu biti manji od minimalnog, niti veći od maksimalnog iznosa anuiteta.

Minimalni iznos anuiteta utvrđuje se u visini kamate iz prvog anuiteta obračunatog po standardnoj anuitetskoj otplati i uvećanog za 10% glavnice iz tog anuiteta, a maksimalni anuitet ne može biti veći od iznosa anuiteta obračunatog po standardnoj anuitetskoj otplati. Nakon isteka pet godina preostala nedospjela glavnica kredita otplaćuje se dalje u jednakim mjesečnim anuitetima (standardna anuitetska otplata) izračunatim prema preostalom roku otplate kredita.

- U slučaju kredita ugovorenih s jednokratnom otplatom glavnice kredita istekom ugovorenog roka otplate kredita, redovna kamata obračunata na glavicu kredita:
  - dospijeva na naplatu mjesečno, a glavnica kredita dospijeva na naplatu jednokratno u posljednjem mjesecu ugovorenoga roka otplate kredita zajedno s posljednjom mjesečnom kamatom ili
  - dospijeva na naplatu jednokratno zajedno s glavicom kredita.
- U slučaju obročne otplate, kredit se otplaćuje u obrocima (ratama) koje čini glavnica kredita i redovna kamata. Obroci dospijevaju na naplatu mjesečno, posljednjega dana u mjesecu, prema otplatnom planu. Prvi obrok otplate kredita je najveći, a svaki sljedeći obrok manji je od prethodnoga. Iznos glavnice kredita u mjesečnom obroku obračunava se na taj način da se glavnica kredita (iznos isplaćenog kredita) podijeli s brojem mjeseci otplate i njezina visina se ne mijenja tijekom otplate kredita, dok se redovna kamata obračunava mjesečno na preostali dio glavnice kredita i mijenja se tijekom otplate kredita na taj način da je iznos obračunate kamate u prvom obroku otplate najveći a u svakom sljedećem obroku je manji od iznosa obračunate redovne kamate u prethodnom obroku.
- U slučaju kredita ugovorenih uz valutnu klauzulu visina anuiteta/obroka, visina kamate ili visina posebnog obroka iskazuje se u stranoj valuti, a plaćanje se obavlja u kunskoj protuvrijednosti po ugovorenom tečaju Banke za ugovorenu valutu na dan dospijeća ili na dan uplate ako se plaćanje obavlja prije datuma dospijeća.
- Sve prijevremene uplate po kreditu ugovorenom uz valutnu klauzulu preračunavaju se u ugovorenu valutu valutne klauzule kredita po ugovorenom tečaju važećem na dan odobrenja računa Banke.
  - Na prijevremene uplate po kreditu ugovorenom uz valutnu klauzulu Banka ne obračunava pasivnu kamatu.
  - Na prijevremene uplate po kreditu u kunama Banka obračunava pasivnu kamatu po kamatnim stopama utvrđenim za sredstva na računima po viđenju fizičkih osoba.

REDOSLIJED NAPLATE I NAČIN PLAĆANJA

Dospjele obveze klijenta prema Banci u okviru jedne partije kredita podmiruju se po starosti obveze. Unutar jednake starosti obveze se podmiruju sljedećim redoslijedom: trošak, zatezna kamata, redovna kamata, glavnica. Dospjele obveze podmiruju se uplatom na kreditni račun.

OBRAČUN KAMATA PO OSOBNIM KREDITNIM KARTICAMA

- Redovna kamata obračunava se na svaki pojedinačni iznos kredita iskorišten korištenjem kartice, od datuma te transakcije do datuma formiranja prvog sljedećeg izvatka. Od datuma formiranja izvatka do datuma uplate redovna kamata obračunava se na ukupni iznos duga na izvatku, umanjen za neplaćene kamate iz prethodnog razdoblja, a ukoliko je Korisnik nakon formiranja izvatka platio bilo koji iznos, od datuma plaćanja kamata se obračunava na preostali neplaćeni iznos duga. Na iznos isplaćene gotovine u Bančinoj i izvan Bančine bankomatske i poslovne mreže Banka kamatu od datuma isplate do datuma Izvatka obračunava i naplaćuje mjesečno.
- Obračun kamate iz prethodnog stavka obavlja se *proporcionalnom metodom* sukladno točki 1 a) poglavlja II ovog Pravilnika.
- Iznos obračunatih kamata iskazuje se na Izvatku.
- Minimalni iznos koji je Korisnik obavezan platiti po Kreditnoj kartici predstavlja 3% iznosa ukupnog zaduženja po kartici, koje se sastoji od: iznosa preostalog duga iz prethodnog razdoblja, umanjenog za izvršena plaćanja i uvećanog za sumu svih debitnih transakcija iz tekućeg razdoblja, koje obuhvaćaju i iznose rata u slučaju kupnje na rate, te sumu svih naknada iz tekućeg razdoblja. Na dobiveni iznos se dodaje: a) 100% suma svih kamata (redovna kamata i zatezna kamata); b) neplaćeni Minimalni iznos iz prethodnog razdoblja te c) ukupni iznos prekoračenja odobrenog limita. Minimalni iznos može iznositi najmanje 150,00 HRK (ukoliko je ukupni dug manji od 150,00 HRK, minimalni iznos plaćanja jednak je ukupnom dugu).
- Kamatna stopa je fiksna i određuje se Odlukom o kamatnim stopama Banke.

OBRAČUN KAMATA PO MIKROKREDITU PO KREDITNIM KARTICAMA

- Na iznos mikrokredita obračunava se redovna kamata koja je fiksna i određuje se Odlukom o kamatnim stopama Banke
- Kredit uvećan za redovnu kamatu otplaćuje se u jednakim mjesečnim anuitetima, u skladu s uvjetima i na način kako se podmiruju troškovi učinjeni korištenjem kreditne kartice.
- Obračun redovne kamate obavlja se na osnovicu - glavicu kredita, iskazanu u kunama.

- Iznos obračunatih kamata iskazuje se na Izvatku.
- Mjesečni anuiteti dospijevaju na naplatu uzastopno, na dan dospijeća naznačenog na Izvatku po kreditnoj kartici na kojem je anuitet iskazan. Mjesečni anuiteti iskazani na Izvatcima po kreditnoj kartici u cijelosti ulaze u minimalni iznos za plaćanje iskazan na Izvatku.
- Obračun anuiteta obavlja se primjenom *V financijskih tablica*.
- Kamate se obračunavaju primjenom proporcionalne metode opisane u točki 1.c) poglavlja II ovog Pravilnika.
- Na prijevremene uplate po kreditu Banka ne obračunava pasivnu kamatu.
- Dospjele obveze podmiruju se uplatom na kreditnu karticu.

B. KREDITI POSLOVNIM SUBJEKTIMA

1. Metodologija

Obračun kamate po kreditima poslovnim subjektima vrši se dekurzivno, primjenom *proporcionalne metode*, opisane u točki 1 a) poglavlja II ovog Pravilnika ako Ugovorom nije drugačije određeno.

2. Faze kredita

a) Korištenje kredita

U razdoblju korištenja kredita obračunava se uz svako korištenje u pravilu redovna kamata, a može se ugovoriti i posebna kamatna stopa različita od redovne. Kamata se naplaćuje mjesečno, odnosno u skladu s Ugovorom, te po završetku razdoblja korištenja.

b) Otplata kredita

- U razdoblju otplate kredita (uključujući i razdoblje počeka) za kredite koji se otplaćuju u ratama ili odjednom kamata se naplaćuje:
  - mjesečno posljednjeg dana u mjesecu, odnosno prema Ugovoru, te po dospijeću kredita
  - kvartalno 31.03., 30.06., 30.09. i 31.12. te po dospijeću kredita
  - polugodišnje 30.06. i 31.12. te po dospijeću kredita
- Kamata po revolving kreditima dospijeva na naplatu uz dospijeće svake tranše kredita.
- U slučaju otplate kredita u anuitetima moguće je ugovoriti otplatu u mjesečnim, tromjesečnim i polugodišnjim anuitetima. Obračun anuiteta obavlja se primjenom *V financijskih tablica*. Obračun kamate u anuitetu obavlja se primjenom metode opisane u točki 1.c) poglavlja II ovog Pravilnika.

3. Valuta obračuna i naplate

Za kredite s ugovorenim obračunom u kunskoj protuvrijednosti strane valute (**valutna klauzula**) osnovica za obračun kamate vodi se u ugovorenoj valuti.

Obračunata kamata preračunava se u kunsku protuvrijednost:

- u slučaju kredita uz dvostranu valutnu klauzulu, po srednjem tečaju Banke na dan obračuna ukoliko nije drugačije ugovoreno,
- kamata na devizne kredite obračunava se u stranoj valuti, a naplaćuje u stranoj valuti ili uplatom kunske protuvrijednosti primjenom prodajnog tečaja Banke na dan uplate,
- na kredite iz tuđih i namjenskih izvora (ino-krediti, HBOR-a i dr.) kamata se obračunava i naplaćuje prema ugovoru s kreditorom⁴.

U slučaju da je obračunsko razdoblje duže od jednog mjeseca, mjesečno obračunate kamate vode se na knjigovodstvenim računima nedospjele kamate.

Dospjele obveze podmiruju se sljedećim redoslijedom: trošak, zatezna kamata, redovna kamata, glavnica.⁵

⁴ U slučaju kreditiranja iz tuđih izvora uz valutnu klauzulu, obračunata kamata pretvara se u kunsku protuvrijednost na dan obračuna po ugovorenom tečaju: srednji tečaj banke ili srednji tečaj HNB-a.

⁵ Osim za problematične plasmane, na koje se može primijeniti i obrnuti princip da se prvo zatvara glavnica kredita, a tek potom troškovi, zatezne kamate i redovne kamate. Iznimno, sa strateškim klijentima Banka može ugovoriti i drugačiji redoslijed zatvaranja dospjelih obveza.

4. Rok naplate

Obračunate kamate na korištena sredstva Banke **dospijevaju ma plaćanje u pravilu odmah**. Pravilo se odnosi na standardizirane produkte Banke:

- standardizirani krediti s anuitetnim načinom otplate (ponuda kredita za fizičke i pravne osobe - investicijski i potrošački krediti)
- standardizirani krediti s linearnom otplatom glavnice (ponuda kredita za pravne osobe)
- standardizirani krediti s otplatom cijele glavnice odjednom na dan dospijeca
- standardizirani znavljajući krediti (ponuda kredita iz odobrenog limita za sve vrste korisnika po revolving principu)

U slučaju nestandardnih produkata, Banka može ugovoriti i drugačiji rok za plaćanje obračunatih kamata.⁶ Naplata zateznih kamata utvrđena je u točki **VII.E.** ovog Pravilnika.

5. Obračun i plaćanje kamata po Business MasterCard kreditnoj kartici

- Redovna kamata obračunava se na svaki pojedinačni iznos kredita iskorišten korištenjem kartice, od datuma te transakcije do datuma formiranja prvog sljedećeg izvatka. Od datuma formiranja izvatka do datuma uplate redovna kamata obračunava se na ukupni iznos duga na izvatku, umanjen za neplaćene kamate iz prethodnog razdoblja, a ukoliko je Korisnik nakon formiranja izvatka platio bilo koji iznos, od datuma plaćanja kamata se obračunava na preostali neplaćeni iznos duga. Kamata se obračunava primjenom *proporcionalne metode* opisane u točki 1 a) poglavlja II ovog Pravilnika. Redovna kamata naplaćuje se mjesečno.
- Na iznos isplaćene gotovine u Bančinoj i izvan Bančine bankomatske i poslovne mreže, Banka obračunava kamatu od datuma isplate do datuma Izvatka primjenom *proporcionalne metode* opisane u točki 1 a) poglavlja II ovog Pravilnika te je naplaćuje mjesečno.
- Iznos obračunatih kamata iskazuje se na Izvatku.
- Minimalni iznos koji je Korisnik obavezan platiti po Business MasterCard kreditnoj kartici predstavlja 3% iznosa ukupnog zaduženja po kartici, koje se sastoji od: iznosa preostalog duga iz prethodnog razdoblja, umanjenog za izvršena plaćanja i uvećanog za sumu svih debitnih transakcija iz tekućeg razdoblja i sumu svih naknada iz tekućeg razdoblja. Na dobiveni iznos se dodaje: a) 100% suma svih kamata (redovna kamata i zatezna kamata); b) neplaćeni Minimalni iznos iz prethodnog razdoblja; c) ukupni iznos prekoračenja odobrenog limita. Minimalni iznos može iznositi najmanje 400,00 HRK (ukoliko je ukupni dug manji od 400,00 HRK, minimalni iznos plaćanja jednak je ukupnom dugu).
- Kamatna stopa je promjenjiva i određuje se *Odlukom o kamatnim stopama* Banke.

6. Obračun i plaćanje kamata po overdraftu i naknade za neiskorišteni dio overdrafta

- Kamata i naknada za neiskorišteni dio *overdrafta* (u nastavku teksta: obveze po *overdraftu*) obračunava se mjesečno, proporcionalnom metodom, a dospijeva na plaćanje u skladu s ugovorom, mjesečno.
- Obračunatu redovnu kamatu Banka naplaćuje terećenjem računa Korisnika kredita **na dan provedbe obračuna**. Po dospijeću ili otkazu ugovora redovna se kamata naplaćuje također **na dan provedbe obračuna**, i to terećenjem računa Korisnika kredita.
- Glavnica i dospjele obveze po *overdraftu*, u slučaju otkaza ili isteka ugovora, prenose se na potraživanja po kreditu i naknadama, prema odredbama *Interne procedure za evidentiranje i naplatu dospjelih potraživanja pravnih osoba po transakcijskim poslovima*. Za iznos dospjelih potraživanja na transakcijskom računu se aktiviraju instrumenti osiguranja plaćanja.
- Ako se overdraft ugovara uz kamatnu stopu vezanu za ZIBOR, ista se formira na kraju svakog kamatnog razdoblja za sljedeće kamatno razdoblje, prema uvjetima određenima u ugovoru između Banke i Korisnika kredita.
- Kamatna stopa vezana uz ZIBOR postaje važeća dva radna dana nakon datuma objave, te se ista utvrđuje dva radna dana prije početka kamatnog razdoblja, kada počinje primjena utvrđene kamatne stope u obračunu redovne kamate.

⁶ Pri kreditiranju korporativnih klijenata najčešće se ugovara tolerantni rok za naplatu kamate u trajanju od 7 dana od dana obračuna, tj. do 7-og u mjesecu. Ako 7. dan pada u nedjelju ili praznik, rok naplate pomiče se na idući radni dan.

Međubankarski krediti i depoziti

Na međubankarske plasirane kredite i depozite kamata se obračunava po dospijeću, a naplaćuje po dospijeću ili u skladu s ugovorom. Primjenjuje se *proporcionalna metoda* u skladu s formulama pod 1a), 1b), 1c) ili 1d) poglavlja II. ovoga Pravilnika.

U poslovanju Riznice sve obveze po kamatama dospijevaju na dan obračuna.

C. VRIJEDNOSNI PAPIRI

1. Dužnički vrijednosni papiri osim diskontiranih

Kamata na dužničke vrijednosne papire, osim diskontiranih, uključujući i kamatni *swap* obračunava se dnevno, a naplaćuje po dospijeću, prema metodi obračuna definiranoj za svaki konkretni vrijednosni papir.

2. Diskontirani vrijednosni papiri

Obračun kamata za diskontirane vrijednosne papire obavlja u skladu s odredbama *Pravilnika o vrednovanju instrumenata kojima trguje Sektor Riznice i IB i Tehnološke upute za način vrednovanja vrijednosnih papira*.

3. Mjenica

- Mjenica i drugi vrijednosni papir eskontiraju se po kamatnoj stopi važećoj na dan eskonta.
- U slučaju da se eskontira mjenica u kojoj u nominalnoj vrijednosti nije sadržan iznos pripadajuće kamate, potrebno je utvrditi konačnu vrijednost vrijednosnoga papira i eskontirati konačnu vrijednost.
- Kada je za eskont mjenica utvrđena kamatna stopa na mjesečnom nivou, a eskontira se vrijednosni papir s rokom dospijeća preko mjesec dana, eskontna stopa izračunava se iz godišnje stope, i to na taj način da se mjesečna stopa podigne na godišnju razinu na temelju broja dana u mjesecu u kojem se eskont vrši.
- Mjenice se eskontiraju primjenom jednostavnoga kamatnog računa opisanog u točki 1 b) II poglavlja ovog Pravilnika

7. TRETMAN PREPLATE

- U slučaju da je dospjeli iznos duga po kreditu manji od uplate, preplaćeni iznos raspoređuje se na račun preplate.
- Račun preplate zatvara se povratom preplate ili zatvaranjem sljedećeg dospjelog duga.
- U slučaju preplata po kreditima uz valutnu klauzulu iznos preplate se evidencijski vodi u ugovorenoj valuti obračunatoj prema ugovorenom tečaju na dan uplate na temelju koje je nastala preplata.
- Iznos preplate izražen u valuti osnovnog duga čini osnovu za namirenje sljedećeg dospjelog duga preračunatog u kunsku protuvrijednost na dan dospijeća prema ugovorenom tečaju.
- Pri posljednjem dospijeću kredita račun preplate se zatvara, a iznos preplate manji od 100,00 HRK prenosi se u račun ostalih prihoda Banke.
- Na iznos preplate po kreditu ugovorenom uz valutnu klauzulu ne obračunava se pasivna kamata.
- Na iznos preplate po kreditu odobrenom fizičkoj osobi, a koji je ugovorenom u kunama, obračunava se pasivna kamata u visini kamatne stope na sredstva na računima po viđenju fizičkih osoba.

8. NAČIN OBRAČUNA I PLAĆANJE ZATEZNE KAMATE

A. UVOD

Banka za nepravovremeno podmirenje svojih dospjelih potraživanja (glavnica, naknada i ostala potraživanja) ugovara, obračunava i naplaćuje zateznu kamatu, u skladu s propisima.

Naknade u platnom prometu pravnih osoba, ostala nerizična potraživanja te ostala potraživanja po troškovima se revaloriziraju. U slučaju da posebnim ugovorom ili drugim aktima Banke nije drugačije ugovoreno, od dana dospjeća naknada za izvršene usluge, kao i za stvarne troškove, Banka obračunava revalorizaciju svojih potraživanja u visini i po metodi obračuna zakonske zatezne kamate, i to počevši od dana obračuna do dana konačne naplate obračunate naknade i/ili troška.

Kada se na dospjela nenaplaćena potraživanja započne obračunavati zatezna kamata, prestaje teći redovna kamata na tu osnovicu. Redovna kamata obračunava se dalje na ostatak duga prema dospjeću.

B. METODA OBRAČUNA ZATEZNE KAMATE

- Zatezna kamata obračunava se i naplaćuje mjesečno, u skladu s propisima, primjenom proporcionalne metode obračuna opisane u točki 1 a) poglavlja II Metode obračuna kamata, ovog Pravilnika.
- Zatezna kamata obračunava se od dana dospjeća do jednog dana prije plaćanja.
- Obračunata zatezna kamata u jednom obračunskom razdoblju ne ulazi u osnovicu za obračun zatezne kamate u sljedećim obračunskim razdobljima.
- Osnovica za obračun zatezne kamate je dospjelo potraživanje Banke po nenaplaćenim glavnica, naknadama i ostalim troškovima. Osnovica za obračun zatezne kamate je dospjelo potraživanje Banke i to:
  - po kreditima pravnim osobama osnovicu za obračun zatezne kamate čine glavnice, naknade i ostali troškovi
  - po kreditima stanovništvu osnovicu za obračun zatezne kamate čine dospjela glavnica i dospjela redovna kamata za sve ugovore zaključene prije 01.01.2006. godine. Na ugovore koji su zaključeni nakon 01.01.2006. godine osnovicu za obračun zatezne kamate čini samo dospjela glavnica.
  - po tekućim računima fizičkih osoba osnovicu za obračun zatezne kamate čine dospjela glavnica i dospjele naknade⁷
  - po kreditnim karticama u slučaju da korisnik kreditne kartice ne podmiri minimalni iznos do datuma dospjeća ili izvrši plaćanje bilo kojeg iznosa nakon datuma dospjeća, Banka obračunava i naplaćuje zateznu kamatu na iznos dospelog, neplaćenog duga umanjenog za sumu svih neplaćenih kamata iz prethodnog razdoblja, od datuma dospjeća do datuma podmirenja dospelog duga, primjenom proporcionalne metode obračuna opisane u točki 1 a) poglavlja II ovog Pravilnika. Iznos obračunatih kamata iskazuje se na Izvatku.

C. NAPLATA ZATEZNE KAMATE

Zatezne kamate **dospijevaju odmah**. Naplata zatezних kamata slijedi po obračunu, bez prethodne obavijesti klijentu. Ova metoda se primjenjuje i za zatezne kamate na nestandardne kredite.

9. VALUTIRANJE

a) Valutiranje naloga za plaćanje:

Banka će ispravan nalog za plaćanje, zaprimljen u skladu s Terminskim planom izvršenja platnih transakcija ovisno o vrsti platne transakcije, izvršiti najkasnije u sljedećim rokovima:

Vrsta platne transakcije	Maksimalan rok izvršenja
nacionalne platne transakcije u kunama	isti dan
nacionalne platne transakcije u valuti treće države	do kraja četvrtoga radnog dana
međunarodne platne transakcije	do kraja trećega radnog dana

⁷ Ne primjenjuje se na račune po kojima temeljem propisa nije dopušteno naplaćivati zateznu kamatu

b) Valutiranje priljeva:

Za nacionalne platne transakcije u kunama Banka će za iznos platne transakcije odobriti Račun Klijenta odmah po odobrenju računa Banke, a za sve ostale platne transakcije isti, odnosno najkasnije prvi radni dan nakon zaprimanja obavijesti o odobrenju računa Banke za iznos platne transakcije.

- Iznimno od točke a) i b), u poslovanju s debitnim karticama, račun klijenta tereti se s datumom nastanka transakcije.

10. NAČIN TEREĆENJA DEVIZNOG RAČUNA FIZIČKIH OSOBA PRILIKOM IZVRŠAVANJA TRAJNOGA NALOGA I IZRAVNOGA TEREĆENJA

S transakcijskih računa fizičkih osoba moguće je ugovoriti sljedeće vrste trajnih naloga:

- trajni nalog za prijenos na drugi račun u RBA ili
- trajni nalog za otplatu kredita / prijenos na drugi račun izvan RBA.

Izravna terećenja ugovaraju se za otplatu kredita RBA i otplatu dugovanja po kreditnim karticama RBA prema predlošku u kojem je definiran način terećenja i valuta terećenja. Pri ugovaranju načina može se odabrati jedna od sljedećih opcija:

- izravno terećenje za otplatu kredita/kreditne kartice/prijenos na račun u RBA ili
- izravno terećenje na račun izvan RBA.

Pri ugovaranju trajnoga naloga/izravnoga terećenja s deviznog računa moguće je odabrati način terećenja tako da se tereti:

- samo ugovorena valuta terećenja,
- ugovorena valuta terećenja, a zatim ostale valute po redoslijedu tečajne liste,
- ugovorena valuta terećenja, a zatim ostale valute po visini salda počevši od najvećega ili
- ugovorena valuta terećenja, a zatim ostale valute po visini salda počevši od najmanjega.

Izravno terećenje za otplatu kredita u RBA koji je ugovoren s deviznog računa tereti ugovorenu valutu (valutu kredita) po kupovnom tečaju za devize. U slučaju da na dan izvršenja naloga na deviznom računu nema dovoljno sredstava ugovorene valute, teretit će se ostale valute deviznoga računa, i to po redoslijedu iz tečajne liste po kupovnom tečaju za devize.

Izravno terećenje za otplatu dugovanja po RBA kreditnoj kartici koji je ugovoren s deviznog računa tereti ugovorenu valutu po kupovnom tečaju za devize. U slučaju da na dan izvršenja naloga na deviznom računu nema dovoljno sredstava ugovorene valute, teretit će se ostale valute deviznog računa, i to po redoslijedu iz tečajne liste po kupovnom tečaju za devize.

11. NAČIN IZVJEŠTAVANJA VLASNIKA TRANSAKCIJSKIH RAČUNA – FIZIČKIH OSOBA

Vlasnike tekućih računa – fizičkih osoba, koji su izabrali opciju slanja izvotka poštom, Banka izvještava Izvatom o stanju i promjenama na računu putem pošte na ugovorenu adresu samo u slučaju kada je u izvještajnom mjesecu za koji se Izvadak izdaje bio proknjižen promet po tekućem računu, osim obračunate kamate, i/ili je došlo do promjene u iznosu i/ili datumu početka važenja i/ili datumu prestanka važenja dopuštenoga prekoračenja ili okvirnoga kredita na dan izdavanja Izvatka.

Vlasnike žiro računa, deviznih računa, deviznih žiro računa te kunskih i deviznih štednih uloga, koji su izabrali opciju slanja izvotka poštom, Banka izvještava Izvatom o stanju i promjenama na računu putem pošte na ugovorenu adresu samo u slučaju kada je u izvještajnom mjesecu za koji se Izvadak izdaje bio proknjižen promet po žiro/deviznom računu/deviznom žiro računu/kunskom i deviznom štednom ulogu, osim obračunate kamate.

12. MINIMALNI IZNOSI KOJI SE ZANEMARUJU, OTPISUJU ILI PRIHODUJU⁸

A. OBVEZE I POTRAŽIVANJA PO KREDITIMA

1. Po kreditima fizičkim osobama koji su konačno otplaćeni

- Banka može:
  - a) prihodovati iznose do 100,00 HRK bez obveze obavještanja korisnika kredita
  - b) prihodovati iznose veće od 100,00 HRK ako se korisnik kredita nakon pisanog obavještanja nije odazvao ili nije moguće s korisnikom kredita stupiti u kontakt, a u oba slučaja korisnik kredita nema račun u Banci na koji bi Banka mogla napraviti uplatu sredstava
  - c) otpisati iznos do 40,00 HRK
  - d) otpisati iznos veći od 40,00 HRK ako se on ne može naplatiti od korisnika kredita, a prema Odluci o ovlaštenju u poslovanju sa stanovništvom i *Odluci o dodjeli posebnog ovlaštenja Sektoru podrške u poslovanju sa stanovništvom*
- U slučaju da korisnik kredita iz stavka a) i b) ove točke naknadno potražuje od Banke prihodovani iznos, Banka je dužna isti isplatiti korisniku kredita.
- Otpis potraživanja po ostalim poslovima s fizičkim osobama obavlja se prema *Odluci o ovlaštenjima u poslovanju sa stanovništvom*.

2. Po kreditima poslovnih subjekata koji su konačno otplaćeni

- Po kreditima poslovnih subjekata koji su konačno otplaćeni obračunate aktivne kamate, kao i razlike nastale prilikom naplate svih vrsta potraživanja po pojedinom kreditu do uključivo 40,00 HRK, otpisuju se na teret rashoda Banke.
- Banka može razliku više uplaćenih iznosa po pojedinom kreditu poslovnih subjekata do uključivo 40,00 HRK prihodovati u korist prihoda Banke.

3. Po kreditima poslovnih subjekata - mjesečni obračun

- Obračunata zatezna kamata kumulira se do iznosa 10,00 HRK i naplaćuje od komitenta u iznosu većem od 10,00 HRK
- Ukoliko kumulirana zatezna kamata po pojedinom kreditu unutar jedne kalendarske godine ne prelazi iznos od 10,00 HRK iznos se ne knjiži i ne prenosi u slijedeću kalendarsku godinu.

B. OBVEZE I POTRAŽIVANJA PO KREDITNIM KARTICAMA

1. Po otkazanim kreditnim karticama fizičkih i pravnih osoba

- Banka može:
  - a) prihodovati iznose do 75,00 HRK bez obveze obavještanja korisnika kreditne kartice
  - b) prihodovati iznose veće od 75,00 HRK ako se korisnik kreditne kartice nakon pisanog obavještanja nije odazvao ili nije moguće s korisnikom kreditne kartice stupiti u kontakt, a u oba slučaja korisnik kreditne kartice nema račun u banci na koji bi Banka mogla napraviti uplatu sredstava
  - c) otpisati iznos do 75,00 HRK
  - d) otpisati iznos veći od 75,00 HRK ako se on ne može naplatiti od korisnika kreditne kartice, a prema Odluci o reguliranju potpisnika u RBA i Odluci o dodjeli posebnih ovlaštenja u poslovanju Banke.

U slučaju da korisnik kreditne kartice iz stavka a) i b) ove točke naknadno potražuje od Banke prihodovani iznos, Banka je dužna isti isplatiti korisniku kreditne kartice.

- Otpis potraživanja po ostalim poslovima s fizičkim osobama obavlja se prema Odluci o dodjeli posebnih ovlaštenja u poslovanju Banke.

---

⁸ Pri polugodišnjem i godišnjem izvještavanju o poslovanju svaki sektor izrađuje zbirni izvještaj o otpisanim i prihodovanim iznosima i prilaže mu pojedinačnu listu promjena s nazivom klijenta, iznosom i datumom otpisa ili prihodovanja.

C. OBVEZE I POTRAŽIVANJA PO NEKREDITNIM TRANSAKCIJAMA I RAČUNIMA

I. Obveze i potraživanja po transakcijskim računima poslovnih subjekata

1. Prilikom redovnog obračuna i dospjeća aktivne i zatezne kamate po kunskoj i deviznoj komponenti transakcijskih računa poslovnih subjekata iznosi do 1,00 HRK se rashoduju;
2. Manjkovi/viškovi po pojedinačnim uplatama za devizne doznake u inozemstvo, odnosno za uplate pokrića za akreditive do 1,00 HRK rashoduju se, odnosno prihoduju;
3. Ukupna potraživanja po transakcijskom računu koja na kraju godine ne prelaze 75,00 HRK i starija su od 60 dana mogu se otpisati u okviru Godišnje inventure uz uvjet da po računu nije bilo prometa u razdoblju od najmanje 12 mjeseci. Naplata kamata i naknada od strane Banke kao i odljevne transakcije s osnove ovrha ne smatraju se prometom po računu.
4. U postupku zatvaranja transakcijskih računa poslovnih subjekata:

- nad kojima je otvoren ili otvoren i istovremeno zaključen stečajni postupak
- brisanih iz sudskog ili obrtnog registra
- zbog hitnog postupka zatvaranja računa na temelju zakona ili zbog nepoštivanja odredbi ugovora

a po kojima su potraživanja prenijeta na Workout, ne obračunava se naknada za zatvaranje računa i troškovi za otkaz usluga RBA.

5. Postupak zatvaranja transakcijskih računa nad kojima je:

- a)
  - otvoren ili otvoren i istovremeno zaključen stečajni postupak
  - otvoren predstečajni postupak a potraživanja nisu prenijeta na Workout

obračunava se i otpisuje naknada za zatvaranje računa i troškovi za otkaz usluga RBA.

- b)
  - brisanih iz sudskog ili obrtnog registra
  - zbog hitnog postupka zatvaranja računa na temelju zakona ili zbog nepoštivanja odredbi ugovora

obračunava se i naplaćuje naknada za zatvaranje računa i troškovi za otkaz usluga RBA ako u trenutku zatvaranja računa ima dovoljno sredstava za podmirenje iste. Ako nema dovoljno sredstava, naknada se naplaćuje djelomično te se razlika otpisuje.

U slučaju da nema sredstava za naplatu nenaplaćenih potraživanja po naknadama i kamatama iz transakcijskog poslovanja ista se otpisuju, neovisno o iznosu.

Eventualni pozitivni saldo na računu se prebacuje na odabrana konta. Sredstva zatečena na računu u trenutku njegovog zatvaranja Banka će isplatiti na temelju naknadnog zahtjeva ovlaštene osobe.

6. U postupku zatvaranja transakcijskih računa poslovnih subjekata zbog neaktivnosti po računu u trajanju preko godinu dana u skladu s Okvirnim ugovorom, a koji nisu predmet otpisa u okviru Godišnje inventure, u slučaju da se poslovni subjekt nije odazvao nakon pisane obavijesti Banke, preostali iznos dugovanja do 75,00 HRK / saldo na računu do 150,00 HRK može se rashodovati/prihodovati, a naknada za zatvaranje računa se ne obračunava.

7. U postupku zatvaranja transakcijskih računa poslovnih subjekata na zahtjev Banke u slučaju postojanja dospjelih a nepodmirenih dugovanja Banci ista se otpisuju, a transakcijski račun se zatvara. U slučaju da transakcijski račun nije moguće zatvoriti zbog odredbe Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, potraživanja se otpisuju a nove naknade se ne obračunavaju.

II. Obveze i potraživanja po štednim računima i štednim ulozima te transakcijskim računima fizičkih osoba

II.1. Pripis/otpis malih salda po štednim računima, štednim ulozima i transakcijskim računima fizičkih osoba

Banka obavlja pripis/otpis salda (zatvaranje) štednih računa, štednih uloga i transakcijskih računa fizičkih osoba (u nastavku teksta: račun):

a) na kojima saldo (pozitivni ili negativni) ne prelazi iznos od 75,00 HRK ili protuvrijednost 10,00 EUR u stranoj valuti prema srednjem tečaju Banke važećem na dan obrade i

b) koji nisu imali prometa najmanje u posljednjih 12 mjeseci (osim za račune po kojima je ugovoren paket OSNOVNI ili POSEBNI OSNOVNI RAČUN), s tim da se prometom ne smatra pripis kamata ili naplata naknade Banke i sl. troškovi, osim računa vezanih uz oročeni depozit na koji će se izvršiti prijenos sredstava s računa oročenog depozita ili

c) koji nisu imali prometa najmanje u posljednja 24 mjeseca od dana ugovaranja paketa OSNOVNI RAČUN ili POSEBNI OSNOVNI RAČUN, s tim da se prometom ne smatra pripis kamata ili naplata naknade Banke i sl. troškovi, osim računa vezanih uz oročeni depozit na koji će se izvršiti prijenos sredstava s računa oročenog depozita.

Banka obavlja pripis/otpis salda (zatvaranje) štednih računa, štednih uloga i transakcijskih računa fizičkih osoba za koje je klijent podnio zahtjev za zatvaranje, ali se u tijeku otkaznog roka, ako je definiran Općim uvjetima poslovanja po računima za plaćanje fizičkih osoba klijent nije odazvao na poziv Banke ili nije bilo moguće stupiti u kontakt s klijentom, i to zbog uplate ili isplate sredstava bez kojih nije moguće zatvoriti račun. Zatvaranje se može provesti ako po štednom računu, štednom ulogu ili računu pozitivan saldo (pozitivni ili negativni) ne prelazi iznos od 75,00 HRK ili protuvrijednost 10,00 EUR u stranoj valuti prema srednjem tečaju Banke važećem na dan zatvaranja.

U slučaju negativnog salda na računu terete se rashodi Banke, a u slučaju pozitivnog salda na računu Banka sredstva prenosi na konto ostalih rezervi.

Naknada za saldiranje računa se ne naplaćuje. Saldacija se u pravilu obavlja mjesečno.

Klijent čiji je račun saldiran, a prije saldacije je imao pozitivan saldo, ima pravo na isplatu saldiranog iznosa uvećanog za pripadajuću kamatu obračunatu od datuma saldacije do datuma isplate. Kamata se obračunava prema kamatnim stopama važećim u razdoblju od datuma saldacije do datuma isplate, sukladno Odluci o kamatnim stopama Banke. Isplata saldiranog iznosa se obavlja na teret konta ostalih rezervi, a isplata pripadajuće kamate na teret rashoda Banke.

Klijent čiji je račun saldiran, a prije saldacije je imao negativan saldo (saldacija obavljena na teret rashoda Banke) te želi otvoriti bilo koji novi račun u Banci ili koristiti neku od usluga Banke (direkt servisi, najam sefa i sl.), dužan je uplatiti saldirani iznos uvećan za pripadajuću zateznu kamatu obračunatu od datuma saldacije do datuma uplate. Zatezna kamata obračunava se po kamatnim stopama važećim u razdoblju od datuma saldacije do datuma uplate, sukladno Odluci o kamatnim stopama Banke. Uplata se obavlja u korist prihoda Banke.

II.2. Stavljanje štednih računa, štednih uloga i transakcijskih računa fizičkih osoba u mirovanje

Banka stavlja u mirovanje štedne račune, štedne uloge i transakcijske račune fizičkih osoba (u nastavku teksta: račun):

a) na kojima pozitivan saldo prelazi iznos 75,00 HRK ili protuvrijednost 10,00 EUR u stranoj valuti po srednjem tečaju Banke važećem na dan obrade i

b) koji nisu imali prometa u najmanje zadnjih 12 mjeseci (osim za račune po kojima je ugovoren paket OSNOVNI ili POSEBNI OSNOVNI RAČUN), s tim da se prometom ne smatra pripis kamata ili naplata naknade Banke i sl. troškovi ili

c) koji nisu imali prometa najmanje zadnja 24 mjeseca od dana ugovaranja paketa OSNOVNI RAČUN ili POSEBNI OSNOVNI RAČUN, s tim da se prometom ne smatra pripis kamata ili naplata naknade Banke i sl. troškovi.

d)

Stavljanje računa u mirovanje u pravilu se obavlja mjesečno. Po računu u mirovanju Banka redovno obračunava i pripisuje kamatu sukladno Odluci o kamatnim stopama Banke

III. Potraživanja po naknadama fizičkih osoba koje Banci plaćaju poslovni subjekti

Obračun naknada po poslovima fizičkih osoba, koje Banci umjesto fizičke osobe plaća poslovni subjekt temeljem ispostavljene fakture prema odredbama sklopljenog ugovora o poslovnoj suradnji, obavlja se na sljedeći način:

- u slučaju kada je obračunati iznos ukupne naknade u jednom obračunskom razdoblju manji od 100,00 HRK, za isti se po obavljenom obračunu ne ispostavlja faktura tako dugo dok kumulativni iznos naknada obračunatih za više obračunskih razdoblja ne bude veći od 100,00 HRK. Ova se odredba ne primjenjuje u slučaju prekida poslovne suradnje, kada se za bilo koji iznos obračunate naknade veće od 40,00 HRK izdaje faktura poslovnom subjektu, a iznosi obračunate naknade manji od 40,00 HRK otpisuju se na teret rashoda Banke.

IV. Obveze i potraživanja kod usklađivanja (*reconciliation*) nostro računa Banke u drugim bankama

U postupku usklađivanja (*reconciliation*) nostro računa Banke kod drugih banaka, iznosi do protuvrijednosti 10,00 HRK, proizašli iz različitih načina zaokruživanja na drugu decimalu, mogu se prihodovati ili rashodovati.

V. Prijeboj u svrhu podmirenja negativnoga stanja na deviznim računima (nastalog programskim putem) fizičkih osoba

U slučaju negativnoga stanja po deviznim računima fizičkih osoba kada je po računu jedna valuta u minusu, a na drugoj valuti u okviru iste partije postoji raspoloživ saldo, prijeboj, odnosno prijenos sredstava s jedne na drugu valutu se tretira kao konverzija, ali se u tom slučaju **ne obračunava naknada**.

D. OBVEZE I POTRAŽIVANJA PO OKVIRNIM ZADUŽENJIMA, NOSTRO/LORO GARANCIJAMA I NOSTRO/LORO AKREDITIVIMA POSLOVNIH SUBJEKATA

I. Obveze i potraživanja po okvirnim zaduženjima

- Po okvirnim zaduženjima poslovnih subjekata koja su konačno otplaćena obračunate naknade, kao i razlike nastale prilikom naplate svih vrsta potraživanja po pojedinom okvirnom zaduženju do uključivo 40,00 HRK, otpisuju se na teret rashoda Banke.
- Obračunata revalorizacija naknade kumulira se do iznosa 1,00 HRK i naplaćuje od komitenta u iznosu većem od 1,00 HRK

II. Obveze i potraživanja po nostro/loro garancijama

- Po nostro/loro garancijama poslovnih subjekata koje su konačno otplaćene obračunate naknade, kao i razlike nastale prilikom naplate svih vrsta potraživanja po pojedinoj nostro/loro garanciji do uključivo 40,00 HRK, otpisuju se na teret rashoda Banke.
- Obračunata revalorizacija naknade kumulira se do iznosa 10,00 HRK i naplaćuje od komitenta u iznosu većem od 10,00 HRK
- Ukoliko kumulirana revalorizacija naknade i zatezne kamate po pojedinoj nostro/loro garanciji unutar jedne kalendarske godine ne prelazi iznos od 10,00 HRK, iznos se ne knjiži i ne prenosi u slijedeću kalendarsku godinu.

III. Obveze i potraživanja po nostro/loro akreditivima

- Po nostro/loro akreditivima poslovnih subjekata koji su konačno otplaćeni obračunate naknade, kao i razlike nastale prilikom naplate svih vrsta potraživanja po pojedinom nostro/loro akreditivu do uključivo 40,00 HRK, otpisuju se na teret rashoda Banke.
- Obračunata revalorizacija naknade kumulira se do iznosa 1,00 HRK i naplaćuje od komitenta u iznosu većem od 1,00 HRK

IV. Način otpisa ili prihodovanja

Razlike koje nastaju prilikom naplate svih vrsta potraživanja po pojedinom poslu na dnevnoj osnovi knjiže se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda Banke.

Saldacije stanja po gore navedenim poslovima u pravilu se obavlja kontinuirano.

13. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

U prijelaznom razdoblju do izmjene svih ugovora s klijentima, Banka će na njih primjenjivati i načine obračuna kamata i naknada definirane verzijama Pravilnika iz razdoblja ugovaranja prema posebnim *Odlukama o obračunu kamata*.

Prilog 1. Vrste parametara

Vrijednost parametara za promjenu kamatnih stopa neovisna je o volji ugovornih strana. U prilogu iznosimo definicije parametara koje Banka može ugovoriti u slučaju promjenjivih kamatnih stopa ili ih koristiti za promjenu Odluke o kamatnim stopama u slučaju portfeljno promjenjivih kamatnih stopa.

A. REFERENTNE KAMATNE STOPE (RKS)

1. Značenje pojmova

- **LIBOR** – (eng. *London Inter Bank Offered Rate*) ponudbena je međubankarska kamatna stopa po kojoj prvoklasne banke jedna drugoj nude neosigurana sredstva na međunarodnom međubankarskom tržištu u Londonu. Ova referentna kamatna stopa obračunava se kao modificirana aritmetička sredina ponudbenih kamatnih stopa za bankarske depozite koje se kontribuiraju u skladu s odredbama propisanim za banke kontributore, svakoga radnog dana u točno 11:00 sati po londonskom vremenu. U skupinu kontributora može ući 18 najvećih banaka kontributora određenih od strane BBA (*British Banking Association*). Dospijeća prema kojima banke jedna drugoj pozajmljuju sredstva kreću se od jednog tjedna (za neke valute postoji i informacija o prekonocnim dospijećima te *spot/next* dospijećima) pa do godine dana. Vrijednost LIBOR-a za određeni dan obračunava će se ako svoje vrijednosti kontribuiraju najmanje 8 banaka kontributora. BBA LIBOR fiksacije dostupne su za 10 međunarodnih valuta: GBP, USD, JPY, CHF, CAD, AUD, DKK, SEK, NZD i EUR.

LIBOR znači:

- a) godišnju stopu za depozite u ostalim stranim valutama na rok koji odgovara dogovorenom obračunskom razdoblju, a koja je objavljena na stranici Reutersa "LIBOR 01" i "LIBOR 02" dva radna dana prije početka obračunskoga razdoblja u 11:00 sati po srednjeeuropskom vremenu, odnosno na nekoj drugoj stranici Reutersa,
  - b) ako Reuters više ne bude objavljivao LIBOR, onda ista godišnja stopa, objavljena u isto vrijeme na odgovarajućoj stranici Bloomberg, a
  - c) u slučaju da ni Reuters ni Bloomberg ne objave kamatnu stopu za navedeno razdoblje, aritmetička sredina (zaokružena na gornju vrijednost) objavljene kamatne stope za neposredno duže i neposredno kraće vremensko razdoblje,
  - d) ako se kamatna stopa ne može utvrditi na taj način, onda kamatna stopa koja je aritmetička sredina stopa za depozite u ugovorenoj valuti na rok koji odgovara obračunskom razdoblju koje su Banci ponudile 3 vodeće komercijalne banke aktivne na međubankarskom tržištu u Londonu, a u slučaju da se niti na jedan način ne može utvrditi kamatna stopa, onda stopa po kojoj je Banka uobičajeno pribavlja sredstva.
- **EURIBOR** – (eng. *Euro Interbank Offered Rate*) referentna je međubankarska kamatna stopa po kojoj jedna prvoklasna banka nudi isto tako drugoj prvoklasnoj banci neosigurane ročne međubankarske depozite iskazane u jedinstvenoj europskoj valuti - euru. Njezine vrijednosti po određenim dospijećima i obračunatima na bazi 360 dana u godini proporcionalnom metodom točno u 11:00 sati po briselskom vremenu objavljuje EBF (*European Banking Federation*). Banke kontributori kotiraju svoje podatke za ukupno 13 dospijeća, koja se kreću od jednog tjedna pa do godine dana. EURIBOR se obračunava na taj način da se eliminira 15% najviših i isto toliko najnižih kamatnih stopa za određeno dospijeće te se od preostalih kamatnih stopa obračunava aritmetička sredina. U skupinu banaka kontributora ulazi 57 najaktivnijih banaka u eurozoni. U ovu skupinu ulazi 47 referentnih banaka iz zemalja eurozone, 4 banke iz zemalja pridruženih članica Europske Unije te 6 vrlo uglednih međunarodnih banaka (kao što su Bank of Tokyo Mitsubishi, Chase, Citibank, JP Morgan Bank of America te UBS).

EURIBOR znači:

- a) godišnju stopu za depozite u EUR na rok koji odgovara dogovorenom obračunskom razdoblju, a koja je objavljena na stranici Reutersa "EURIBOR 01" dva radna dana prije početka obračunskog razdoblja u 11:00 sati po srednjeeuropskom vremenu, odnosno na nekoj drugoj stranici Reutersa,
- b) ako Reuters više ne bude objavljivao EURIBOR, onda ista godišnja stopa, objavljena u isto vrijeme na odgovarajućoj stranici Bloomberg, a

- c) u slučaju da ni Reuters ni Bloomberg ne objave kamatnu stopu za navedeno razdoblje, aritmetička sredina (zaokružena na gornju vrijednost) objavljene kamatne stope za neposredno duže i neposredno kraće vremensko razdoblje,
  - d) ako se kamatna stopa ne može utvrditi na taj način, onda kamatna stopa koja je aritmetička sredina stopa za depozite u EUR na rok koji odgovara obračunskom razdoblju koje su Banci ponudile 3 vodeće komercijalne banke aktivne na međubankarskom tržištu iz zemalja Eurozone,
  - e) ako se niti na jedan način ne može utvrditi kamatna stopa, onda stopa po kojoj je Banka uobičajeno pribavlja sredstva.
- **EONIA** – (eng. *Euro OverNight Index Average*) referentna je prekonocna kamatna stopa tržišta novca u Eurozoni koja zajedno s EURIBOR-om dopunjuje niz tzv. *benchmarka* na spomenutom tržištu. Izračun ove kamatne stope povjerena je ECB-u, a ne privatnom sektoru zbog velike osjetljivosti informacija koje pružaju banke kontributori. EONIA se izračunava kao vagani prosjek svih neosiguranih danih prekonocnih pozajmica na međubankarskom tržištu (izračunatima na bazi 360 dana u godini proporcionalnom metodom) koje čini 57 najaktivnijih banaka u eurozoni. Za usporedbu, EURIBOR u izračun uključuje samo ponudbene kamatne stope, a ne kamatne stope po kojoj su transakcije izvršene.
  - **ZIBOR** – (eng. *Zagreb Interbank Offered Rate*) predstavlja jedinstvenu referentnu ponudbenu kamatnu stopu za kunska sredstva na hrvatskom međubankarskom tržištu novca. ZIBOR odražava prosječne ponudbene stope 8 referentnih hrvatskih banaka za depozite u hrvatskim kunama po međunarodno priznatim dospijecima, koja se kreću od prekonocnih posudbi pa do plasmana do dvanaest mjeseci. Službeni izračun ZIBOR-a vrši se na temelju istaknutih kotacija referentnih banaka za ponudbene i potražne kamatne stope (izračunate na bazi 360 dana u godini proporcionalnom metodom) za kunska sredstva prema ostalim referentnim bankama putem interneta na stranicama Reutersa svakoga radnog dana, točno u 11:00 sati po lokalnom vremenu. Banke kotiraju svoje vrijednosti na dvije decimale svakoga radnog dana uz izuzetak subota, nedjelja i državnih blagdana. Način izračunavanja prosjeka je sljedeći: izuzimaju se najviša i najniža kamatna stopa na taj dan po određenom dospijecu, a od sume preostalih kamatnih stopa izračunava se aritmetička sredina, koja predstavlja referentnu kamatnu stopu za određeno dospijecje.

ZIBOR znači:

- a) kamatnu stopu na kunske depozite na rok koji odgovara dogovorenom razdoblju izračunatu od strane Reutersa na osnovi kamatnih stopa hrvatskih banaka – članica ZIBOR grupe u ili oko 11:00 sati prije podne na referentni datum utvrđivanja ZIBOR-a,
  - b) ako ne putem Reutersa, onda putem servisa Bloomberg Financial Markets,
  - c) ili, u slučaju da Reuters iz bilo kojeg razloga prestane određivati ili objavljivati stopu, onda kamatnu stopu koju utvrdi Banka kao običnu aritmetičku sredinu kamatnih stopa koje objave banke članice ZIBOR grupe na referentni datum utvrđivanja ZIBOR-a.
  - d) ako se kamatna stopa ne može utvrditi na taj način, onda kamatna stopa koja je aritmetička sredina stopa za depozite u HRK na rok koji odgovara obračunskom razdoblju koje su Banci ponudile 3 vodeće komercijalne banke aktivne na međubankarskom tržištu u Zagrebu,
  - e) ako se niti na jedan način ne može utvrditi kamatna stopa, onda stopa po kojoj Banka uobičajeno pribavlja sredstva.
- **OSTALE REFERENTNE KAMATNE STOPE** - U slučaju da je predmet transakcije valuta za koju referentna stopa nije niti jedna od gore navedenih referentnih stopa, referentna stopa za takve transakcije bit će stopa koja je kao referentna stopa uobičajena i poznata za tu valutu, a objavljena je putem nekog financijskog informacijskog servisa kao što je Reuters servis ili Bloomberg Financial Markets servis u ili oko 11:00 sati prije podne na referentni datum, a o čemu će se ugovorne strane dogovoriti prije zaključenja transakcije.

Primjer:

Valuta CZK (češka kruna) – referentna stopa je PRIBOR
Valuta HUF (mađarska forinta) – referentna stopa je BUBOR
Valuta PLN (poljski zloti) – referentna stopa je WIBOR
Valuta NOK (norveška kruna) – referentna stopa je NOKIBOR

NAPOMENA: Sve zemlje koje su članice Europske Unije, a koje nacionalnu valutu još nisu zamijenile eurom, primjenjuju vlastite referentne stope do dana zamjene kada im referentna stopa postaje EURIBOR.

2. Ročnost RKS-a

Navedene referentne stope kotiraju se za sljedeće ročnosti:

- O/N (overnight) – za depozite koji su ugovoreni danas početak depozita je danas, a dospijeće sutra.
- T/N (tom next) – za depozite koji su sklopljeni danas početak depozita je sutra, a dospijeće prekosutra.
- S/N (spot next) – za depozite ugovorene danas početak depozita je za dva radna dana od danas (u radne dane se ne ubrajaju subota i nedjelja te praznici), a dospijeće depozita je sljedeći radni dan.
- 1WK (1 week) - za depozite ugovorene danas početak depozita je za dva radna dana od danas (u radne dane se ne ubrajaju subota i nedjelja te praznici). Dospijeće depozita je 1 tjedan nakon početka depozita.
- 2WK (2 weeks) - za depozite ugovorene danas početak depozita je za dva radna dana od danas (u radne dane se ne ubrajaju subota i nedjelja te praznici). Dospijeće depozita je 2 tjedna nakon početka depozita.
- 1MTH (1 month) - za depozite ugovorene danas početak depozita je za dva radna dana od danas (u radne dane se ne ubrajaju subota i nedjelja te praznici). Dospijeće depozita je mjesec dana nakon početka depozita.
- 2MTH (2 months) - za depozite ugovorene danas početak depozita je za dva radna dana od danas (u radne dane se ne ubrajaju subota i nedjelja te praznici). Dospijeće depozita je 2 mjeseca nakon početka depozita.
- 3MTH (3 months) - za depozite ugovorene danas početak depozita je za dva radna dana od danas (u radne dane se ne ubrajaju subota i nedjelja te praznici). Dospijeće depozita je 3 mjeseca nakon početka depozita.
- 4MTH (4 months) - za depozite ugovorene danas početak depozita je za dva radna dana od danas (u radne dane se ne ubrajaju subota i nedjelja te praznici). Dospijeće depozita je 4 mjeseca nakon početka depozita.
- 5MTH (5 months) - za depozite ugovorene danas početak depozita je za dva radna dana od danas (u radne dane se ne ubrajaju subota i nedjelja te praznici). Dospijeće depozita je 5 mjeseci nakon početka depozita.
- 6MTH (6 months) - za depozite ugovorene danas početak depozita je za dva radna dana od danas (u radne dane se ne ubrajaju subota i nedjelja te praznici). Dospijeće depozita je 6 mjeseci nakon početka depozita.
- 7MTH (7 months) - za depozite ugovorene danas početak depozita je za dva radna dana od danas (u radne dane se ne ubrajaju subota i nedjelja te praznici). Dospijeće depozita je 7 mjeseci nakon početka depozita.
- 8MTH (8 months) - za depozite ugovorene danas početak depozita je za dva radna dana od danas (u radne dane se ne ubrajaju subota i nedjelja te praznici). Dospijeće depozita je 8 mjeseci nakon početka depozita.
- 9MTH (9 months) - za depozite ugovorene danas početak depozita je za dva radna dana od danas (u radne dane se ne ubrajaju subota i nedjelja te praznici). Dospijeće depozita je 9 mjeseci nakon početka depozita.
- 10MTH (10 months) - za depozite ugovorene danas početak depozita je za dva radna dana od danas (u radne dane se ne ubrajaju subota i nedjelja te praznici). Dospijeće depozita je 10 mjeseci nakon početka depozita.
- 11MTH (11 months) - za depozite ugovorene danas početak depozita je za dva radna dana od danas (u radne dane se ne ubrajaju subota i nedjelja te praznici). Dospijeće depozita je 11 mjeseci nakon početka depozita.
- 12MTH (12 months) - za depozite ugovorene danas početak depozita je za dva radna dana od danas (u radne dane se ne ubrajaju subota i nedjelja te praznici). Dospijeće depozita je 12 mjeseci nakon početka depozita.

3. Utvrđivanje visine RKS-a

Banka će utvrditi referentnu kamatnu stopu 2 radna dana prije početka obračunskog razdoblja (**iznimno, Banka može za određeni dio portfelja utvrditi referentnu kamatnu stopu i ranije**) te će obavijestiti klijenta o visini referentne kamatne stope koja se primjenjuje u transakciji i od kojeg se datuma primjenjuje. **Radni dan** je svaki dan, osim subote, nedjelje i državnih praznika, na koji su banke otvorene za redovno poslovanje u Zagrebu i u glavnom gradu države čija valuta je predmet transakcije ili gdje je otvoren račun za namiru u toj valuti.

Radni dani za pojedine referentne stope odnose se na radne dane pojedinih financijskih tržišta na kojima se referentne stope utvrđuju.

- a) EURIBOR: Primjenjuje se kalendar radnih i neradnih dana zemalja eurozone. Kalendar radnih/neradnih dana objavljuje ECB. Neradni dani za EURIBOR su praznici u EU, subota i nedjelja. EURIBOR se objavljuje samo na radne dane.
- b) LIBOR: Primjenjuje se kalendar radnih i neradnih dana UK-a. Kalendar radnih/neradnih dana objavljuje BBA (British Banker's Association). Neradni dani za LIBOR su praznici u UK-u, subota i nedjelja. LIBOR se objavljuje samo na radne dane.

- c) ZIBOR: Primjenjuje se kalendar radnih i neradnih dana RH. Neradni dani za ZIBOR su praznici u RH, subota i nedjelja. ZIBOR se objavljuje samo na radne dane.

Primjer: Formiranje EURIBOR-a u tjednu prije Božića.

EURIBOR utvrđen na:

Ponedjeljak, 20.12. primjenjuje se za depozite/kredite s početkom u srijedu	22.12.
Utorak, 21.12. primjenjuje se za depozite/kredite s početkom u četvrtak	23.12.
Srijeda, 22.12. primjenjuje se za depozite/kredite s početkom u ponedjeljak	27.12.
Četvrtak, 23.12. primjenjuje se za depozite/kredite s početkom u utorak	28.12.
Petak, 24.12. nema izračuna EURIBOR-a	
Ponedjeljak, 27.12. primjenjuje se za depozite/kredite s početkom u srijedu	29.12.

PRAVILO: Ako dan dospijeća s obzirom na bilo koju transakciju u skladu s Ugovorom nije radni dan za tu valutu, dospijeće se pomiče na sljedeći radni dan te valute.

PRIMJER: Na kredit u EUR, kojemu je kamatna stopa vezana na 1mth EURIBOR te mu je dan početka obračuna kamate 24.11.2004., primjenjuje se 1mth EURIBOR utvrđen na dan 22.11.2004. za razdoblje važenja od 24.11.2004. do ponedjeljka 27.12.2004. kada se primjenjuje nova referentna stopa, utvrđena na dan 22.12.2004. (početak primjene 27.12.2004.).

B. PRODAJNA CIJENA TREZORSKIH ZAPISA MINISTARSTVA FINACIJA REPUBLIKE HRVATSKE (TZRH)

1. Značenje pojmova

Trezorski zapisi kratkoročni su dužnički vrijednosni papiri Ministarstva financija.

Izdaju se po jedinstvenoj prodajnoj cijeni koja se ostvari na aukciji, a planirani iznos izdanja utvrđuje Ministarstvo financija pozivom na aukciju. Redovne aukcije trezorskih zapisa objavljuju se svakog utorka, a pravo sudjelovanja imaju domaće financijske institucije i poduzeća. Tražena cijena izražava se kao diskontirana cijena za 100,00 HRK nominalnoga zapisa, a po dospijeću Ministarstvo financija investitorima isplaćuje nominalni iznos dospjelih trezorskih zapisa.

Trezorski zapisi izdaju se u apoenu od 1.000.000,00 HRK ili u apoenu od 1.000,00 EUR ako je planirani iznos izdanja izražen u eurima.

Trezorski zapisi mogu se izdavati u kunama, eurima te u kunama uz valutnu klauzulu u euru.

2. Ročnost TZRH-a

Trezorski zapisi izdaju se s rokom dospijeća od 91, 182 i 364 i 728 dana, što odgovara razdobljima od 3, 6 i 12 mjeseci na redovitim aukcijama te 18 mjeseci na neredovitim aukcijama.

3. Utvrđivanje visine TZRH-a

Ponude za kupnju trezorskih zapisa rangiraju se u skladu s visinom ponuđene diskontirane cijene, počevši od najviše prema najnižoj cijeni. Ministarstvo Financija RH utvrđuje najnižu prihvatljivu diskontiranu cijenu te, u skladu s njom, određuje jedinstvenu prodajnu cijenu za cijelu seriju izdanja (najniža prihvaćena diskontirana cijena koju Ministarstvo financija odredi u procesu prihvaćanja ponuda).

Prodajna cijena trezorskih zapisa RH za rok dospijeća do 3, 6 i 12 mjeseci za kunska izdanja, kao i za 3 i 12 mjeseci za kunska izdanja s valutnom klauzulom u euru uobičajeno se utvrđuje na redovitim aukcijama Ministarstva financija.

Moguće je da se redovita aukcija ne održi ili da Ministarstvo financija ne ponudi izdanje s uobičajenim rokovima do dospijeća i/ili valutama, odnosno da ne prihvati nijednu ponudu u jednoj ili više vrsta trezorskih zapisa s obzirom na rok do dospijeća i odgovarajuću valutu. U tom slučaju prodajna cijena trezorskoga zapisa koji se koristi kao parametar pri određivanju promjenjivih kamatnih stopa kamatna je stopa posljednjeg ostvarenog izdanja.

C. BAZNE KAMATNE STOPE (BKS)

1. Značenje pojmova

Interni izračun indeksa tržišnih promjena, odnosno bazna kamatna stopa (BKS), zbirni je iskaz referentne kamatne stope uvećan za premiju rizika tržišta i tržišno zavisni dio cijene regulacije. Banka može koristiti BKS kao ugovorni parametar u obračunu kamata po kreditima/depozitima te za parametar promjene kamatnih stopa za ugovore o kreditima/depozitima s portfeljno promjenjivom kamatnom stopom. Na razini portfelja promjene kamatnih stopa objavljuju se u Odluci o kamatnim stopama.

U slučaju kredita BKS odgovara prosječnoj cijeni financiranja Banke na tržištu u proteklom tromjesečnom razdoblju, a u slučaju depozita prosječnu cijenu koju Banka postiže na tržištu za plasman sredstava s najnižim stupnjem rizika u odgovarajućoj valuti i s istim rokom do dospijeaća.

BKS je postotni izraz godišnje kamatne stope koji se sastoji od zbroja najviše triju pokazatelja, čije vrijednosti ovise o tržišnim kretanjima. To su tržišna kamatna stopa, premija rizika tržišta i cijena regulacije (tržišno zavisni dio)⁹ koji zbirno formiraju BKS. Valuta, obračunsko razdoblje i rok do dospijeaća određuju vrstu BKS-a. U slučaju ugovora u kunama bez valutne klauzule BKS se sastoji od najviše dva čimbenika - tržišne kamatne stope i cijene regulacije.

2. Ročnost BKS-a

BKS se može izračunati za jednak broj razdoblja kao i odgovarajuća tržišna kamatna stopa (RKS), a za proizvode u valuti može se iskazati i prema prosječnom roku do dospijeaća.

PRIMJER: Izračun prosječno ostvarene BKS-e za 3. tromjesečje 2012. godine iskazan za valutu USD za obračunska razdoblja (prva kolona) od jednoga tjedna (1W) do šest mjeseci (6m). U zaglavlju (prvi redak) su BKS iskazane i prema prosječnom roku do dospijeaća od jednog mjeseca do deset godina.

3Q 2012	1M	3M	6M	1 y	2 y	3 y	5 y	10 y
us 1w	2.59	2.70	2.97	3.18	3.80	4.16	4.66	4.94
us 1m	2.68	2.78	3.06	3.27	3.89	4.24	4.75	5.03
us 3m	2.93	3.03	3.31	3.52	4.14	4.49	5.00	5.28
us 6m	3.28	3.39	3.67	3.87	4.50	4.85	5.36	5.64

3. Utvrđivanje visine BKS

Banka izračunava BKS tromjesečno, na temelju ostvarenog prosjeka vrijednosti parametara u prethodnom tromjesečju.

BKS se izračunava prema sljedećoj formuli:

$$\text{BKS}\% = \text{TS}_t\% \pm \text{CR}_t\% \pm (\text{RT}_d\%)$$

pri čemu je

- **TS_t%** – tržišna kamatna stopa
  - Tržišna kamatna stopa referentna je kamatna stopa (RKS) koja se ostvaruje na dotičnom tržištu novca za određenu valutu za određeno razdoblje. Kotira se za razdoblja promjenjivosti kamatnih stopa (**t**) do 12 mjeseci. Detaljan prikaz obilježja iznesen je u poglavlju
  - **A. Referentne kamatne STOPE (RKS).**
- Kamatno razdoblje (**t**) predstavlja razdoblje u kojem se obračunava kamata po određenoj kamatnoj stopi bez promjene visine kamatne stope (razdoblje promjenjivosti kamatne stope).

⁹ Na formiranje bazne kamatne stope ne utječu svi regulatorni troškovi banke, nego onaj dio koji je ovisan o tržišnim kretanjima. To je preneseni trošak kredita/depozita izazvan primjenom propisa o obveznoj pričuvu i obvezi pokrivanja deviznih obveza kratkoročnim deviznim potraživanjima koji ne ovisi o strukturi bilance banke.

Dnevno ažuriranje referentnih kamatnih stopa provodi Riznica Banke te ih (s pomakom od jednog dana) objavljuje u dokumentu «Dnevno financijsko izvješće», dostupnom na internetskoj stranici Banke <http://www.rba.hr>

- **RT_d%** – premija rizika tržišta
Premija rizika tržišta predstavlja premiju kreditnog rizika Republike Hrvatske. Sastavni je dio bazne kamatne stope za ugovore u stranoj valuti ili s valutno indeksiranom osnovicom.
Premija rizika tržišta cijena je koju vjerovnik plaća za osiguranje od kreditnoga rizika za potraživanja od dužnika s najnižim rizikom na dotičnom tržištu (država). Kotira se prvenstveno na financijskom tržištu kroz spread hrvatskoga kreditnoga swapa ili CDS-a (eng. credit default swap) ili, alternativno, kroz spread obveznice Republike Hrvatske u odnosu na referentnu stopu.
Ugovoreni prosječni rok do dospijea glavnice kredita ili depozita (**d**), uz uvjet valutnoga sadržaja, parametar je za obračun premije rizika tržišta.
- Prosječni rok do dospijea (**d**) predstavlja ugovoreni prosječni rok povrata glavnice ukamaćenoga proizvoda. U slučaju depozita s jednokratnom uplatom jednak je krajnjem roku dospijea. U slučaju kredita ovisi o načinu korištenja i otplate, a podložan je promjeni u slučaju počeka/moratorija ili drugih oblika izmjene ugovorenog otplatnog plana.
Za ugovore u kunama premija rizika tržišta se ne obračunava.

Informacije o visini kreditnoga swapa koji predstavlja premiju rizika tržišta ažurira Riznica Banke i objavljuje ih u «Dnevnom financijskom izvješću».

- **CR_t%** – cijena regulacije (tržišno zavisni dio)
Cijena regulacije dodatan je trošak Banke koji nastaje zbog utjecaja specifičnih propisa. Gubitak oportunitetnoga prihoda zbog obveze izdvajanja dijela sredstava Banke u imovinu s nižim prinosom od prinosa na oportunitetno ulaganje s najnižim stupnjem rizika na tržištu predstavlja cijenu regulacije koja se izražava u postotku.
Cijena regulacije koja se uključuje u baznu kamatnu stopu uključuje samo oportunitetni gubitak Banke koji nije ovisan o vrsti proizvoda ili klijenta (npr. premija osiguranja depozita obračunava se unutar ukupne marže samo za depozitne proizvode koji ulaze u osnovicu za obračun premije).

D. NACIONALNA REFERENTNA STOPA PROSJEČNOGA TROŠKA FINANCIRANJA BANKARSKOGA SEKTORA (NRS)

1. Značenje pojmova

NRS predstavlja prosječan trošak izvora sredstava hrvatskoga bankarskog sektora (banaka i štednih banaka), s obzirom na određeno proteklo razdoblje, vrstu izvora (depoziti fizičkih osoba, depoziti pravnih osoba iz nefinancijskog sektora, ostali izvori sredstava banaka) i odgovarajuću valutu. NRS, prema tome predstavlja prosječnu kamatu koju bankarski sektor plaća kako bi pribavio sredstva potrebna za kreditno „poslovanje“.

Formirane su sljedeće tri vrste NRS-a:

- NRS za depozite fizičkih osoba (izračunava se za valute HRK i EUR),
- NRS za depozite fizičkih osoba i nefinancijskoga sektora (izračunava se za valute HRK i EUR),
- NRS za sve glavne izvore sredstava od svih fizičkih i pravnih osoba, uključujući i one iz financijskoga sektora (izračunava se za valute HRK, EUR, CHF i USD).

2. Ročnost NRS-a

Svaka od gore navedenih NRS-a izračunava se za svako razdoblje od 3, od 6 i od 12 mjeseci.

3. Utvrđivanje visine NRS-a

Hrvatska narodna banka (u nastavku teksta: HNB) u drugom mjesecu svakoga tromjesečja do 15.-og dana u mjesecu, ili prvog sljedećeg radnog dana ako je 15. neradni dan, objavljuje agregirane nekonsolidirane podatke

(kojima su obuhvaćene sve banke i štedionice koje imaju odobrenje za rad u Republici Hrvatskoj) o kamatnim troškovima na glavne izvore sredstava u tijeku prethodnoga tromjesečja, kao i o stanjima izvora sredstava na kraju svakoga mjeseca tog tromjesečja na koje se ti kamatni troškovi odnose (podaci podijeljeni na sredstva fizičkih osoba, fizičkih osoba i nefinancijskog sektora te svih fizičkih i pravnih osoba). Podaci, kao i detaljnija specifikacija obuhvata pojedinih izvora sredstava, objavljeni su na mrežnim stranicama HNB-a (poveznica „Pokazatelji poslovanja kreditnih institucija“ na www.hnb.hr). Na temelju navedenih podataka, Hrvatska udruga banaka (u nastavku teksta: HUB) izračunava vrijednosti pojedinih NRS-a (s obzirom na vrstu, kamatno razdoblje i valutu) te ih 16. dana u drugom mjesecu svakog tromjesečja, odnosno prvoga radnog dana nakon dana na koji HNB objavi agregirane podatke, objavljuje na mrežnoj stranici [www.hub.hr/...](http://www.hub.hr/)

Objavljene NRS-e, kao referentne stope za usklađenje varijabilnoga dijela promjenjive kamatne stope, važeće su do dana sljedeće objave NRS-a (u pravilu od 16. dana tekućeg mjeseca u kojemu su NRS-e objavljene do 15. dana drugoga mjeseca sljedećeg tromjesečja).

PRIMJER: NRS-e na temelju podataka o kamatnim troškovima hrvatskih banaka za prvo tromjesečje 2013. godine (za siječanj, veljaču i ožujak 2013. godine), koje HNB objavi 15. svibnja 2013., HUB će izračunati i objaviti 16. svibnja 2013. godine. Te će NRS-e vrijediti kao referentne stope od 16. svibnja 2013. do 16. kolovoza 2013.

Iznimno, prve NRS- izračunate na temelju HNB-ove objave agregiranih nekonsolidiranih podataka od 15.12.2012. godine HUB će objaviti prvoga radnog dana nakon prve objave. Te su NRS-e važeće do dana sljedeće objave NRS-a, 16. svibnja 2013., na temelju podataka koje HNB objavi 15. svibnja 2013.

Metodologija izračuna NRS-a

NRS za pojedinu valutu, određene vrste izvora sredstava te razdoblje, koje može biti 3, 6 ili 12 mjeseci, izračunava se na sljedeći način:

- Izračuna se ukupan kamatni trošak bankarskoga sektora, s obzirom na pojedinu valutu, određene izvore sredstava i vrstu izvora sredstava koja čine NRS, za prethodni broj mjeseci koji odgovara dužini razdoblja (npr. zbroj kamatnih troškova za glavne izvore sredstava fizičkih osoba u valuti EUR kroz prethodna 2 tromjesečja koristi se pri izračunu vrijednosti NRS-a glavnih izvora sredstava fizičkih osoba za valutu EUR i za razdoblje od 6 mjeseci),
- Izračuna se prosječno stanje glavnih izvora sredstava u prethodnom razdoblju (s obzirom na vrste izvora sredstava koji čine pojedini NRS), prema formuli navedenoj u nastavku,
- Izračuna se omjer ukupnoga kamatnog troška i prosječnoga stanja izvora sredstava, a zatim se omjer podijeli ukupnim brojem dana u proteklom razdoblju i pomnoži s 365 kako bi se dobila kamatna stopa izražena na godišnjoj razini; dobivena kamatna stopa predstavlja NRS.

Formula za izračun NRS-a

NRS se izračunava prema generičkoj formuli u nastavku

$$NRS = \frac{KAMATNI\_TROŠAK\_n\_MJESECI}{STANJA\_PROSJEK\_n\_MJESECI} * \frac{365}{BROJ\_DANA\_n\_MJESECI}$$

pri čemu je

n – broj mjeseci u razdoblju usklađenja varijabilnoga dijela promjenjive kamatne stope = 3, 6 ili 12

$$STANJA\_PROSJEK\_n\_MJESECI =$$

$$= \frac{STANJE(MJESEC) + STANJE(MJESEC - 1) + \dots + STANJE(MJESEC - n + 1)}{n}$$

$$KAMATNI\_TROŠAK\_n\_MJESECI = = KAMATA(TROMJESEČJE) \text{ za } n = 3, \text{ odnosno}$$

$$KAMATNI\_TROŠAK\_n\_MJESECI = KAMATA(TROMJESEČJE) + KAMATA(TROMJESEČJE - 1) + \dots + KAMATA(TROMJESEČJE - \frac{n}{3} + 1)$$

za $n = 6$

ili 12

$STANJE(MJESEC)$ = stanje glavnih izvora sredstava na kraju posljednjega mjeseca prethodnoga tromjesečja (npr. za izračun NRS-a na dan 16.5.2013. koristit će se podaci o stanjima iz ožujka 2013.)

$STANJE(MJESEC - 1)$ = stanje izvora sredstava na kraju mjeseca koji mu je prethodilo

⋮

$STANJE(MJESEC - n + 1)$ = stanje izvora sredstava $n-1$ mjeseci prije posljednjega mjeseca prethodnoga tromjesečja (npr. za izračun NRS-a na dan 16.5.2013. i ako je kamatno razdoblje 6 mjeseci, koristit će se podaci o stanju na kraju listopada 2012.)

$KAMATA(TROMJESEČJE)$ = kamatni trošak izvora sredstava u posljednjem tromjesečju (npr. za izračun NRS-a na dan 16.5.2013. koristit će se podaci o kamatnim troškovima iz prvoga tromjesečja 2013.)

$KAMATA(TROMJESEČJE - 1)$ = kamatni trošak u tromjesečju koje mu je prethodilo

⋮

$KAMATA(TROMJESEČJE - \frac{n}{3} + 1)$ = kamatni trošak $\frac{n}{3} - 1$ tromjesečja prije prethodnoga tromjesečja (npr. za izračun NRS-a na dan 16.5.2013. i ako je kamatno razdoblje 6 mjeseci, koristit će se podaci o kamatnim troškovima iz posljednjega tromjesečja 2012.)

$BROJ\_DANA\_n\_MJESECI$ = ukupan broj dana u n mjeseci (broj dana u razdoblju)

$MJESEC$ = posljednji mjesec prethodnoga tromjesečja u odnosu na datum izračuna

$TROMJESEČJE$ = prethodno tromjesečje u odnosu na datum izračuna

PRIMJER: NRS glavnih izvora sredstava fizičkih osoba objavljen 16.5.2013. za valutu EUR i razdoblje usklađenja varijabilnoga dijela promjenjive kamatne stope od:

- **3 mjeseca**

$$NRS = \frac{KAMATNI\_TROŠAK\_3\_MJESECA}{STANJE\_PROSJEK\_3\_MJESECA} * \frac{365}{BROJ\_DANA\_3\_MJESECA}$$

pri čemu je

$$STANJE\_PROSJEK\_3\_MJESECA =$$

$$= \frac{STANJE(siječanj 2013.) + STANJE(veljača 2013.) + STANJE(ožujak 2013.)}{3}$$

$$KAMATNI\_TROŠAK\_3\_MJESECA = KAMATA(1. tromjesečje 2013.)$$

- **6 mjeseci**

$$NRS = \frac{KAMATNI\_TROŠAK\_6\_MJESECI}{STANJE\_PROSJEK\_6\_MJESECI} * \frac{365}{BROJ\_DANA\_6\_MJESECI}$$

pri čemu je

$$\begin{aligned}
 &STANJE\_PROSJEK\_6\_MJESECI = \\
 &= \frac{STANJE(listopad\ 2012.) + STANJE(studeni\ 2012.) + \dots + STANJE(ožujak\ 2013.)}{6}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 &KAMATNI\_TROŠAK\_6\_MJESECI = \\
 &= KAMATA(4.\ tromjesečje\ 2012.) + KAMATA(1.\ tromjesečje\ 2013.)
 \end{aligned}$$

- **12 mjeseci**

$$NRS = \frac{KAMATNI\_TROŠAK\_12\_MJESECI}{STANJE\_PROSJEK\_12\_MJESECI} * \frac{365}{BROJ\_DANA\_12\_MJESECI}$$

pri čemu je

$$\begin{aligned}
 &STANJE\_PROSJEK\_12\_MJESECI = \\
 &= \frac{STANJE(travanj\ 2012.) + STANJE(svibanj\ 2012.) + \dots + STANJE(ožujak\ 2013.)}{12}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 KAMATNI\_TROŠAK\_12\_MJESECI = &KAMATA(2.\ tromjesečje\ 2012.) \\
 &+ KAMATA(3.\ tromjesečje\ 2012.) \\
 &+ KAMATA(4.\ tromjesečje\ 2012.) \\
 &+ KAMATA(1.\ tromjesečje\ 2013.)
 \end{aligned}$$

Prilog 2. Efektivna kamatna stopa (EKS)

Efektivna kamatna stopa (u nastavku teksta: EKS) kamatnjak je koji pokazuje ukupne troškove koje klijent plaća banci prilikom podizanja i otplate kredita, odnosno ukupan prihod koji klijent ostvaruje od banke po osnovi depozita. Zbog jedinstvene metodologije obračuna efektivne kamatne stope koju je propisala Hrvatska narodna banka i obvezna je za sve banke u Hrvatskoj, ovi su podaci usporedivi. Cilj uvođenja efektivne kamatne stope jest zaštita klijenata u smislu uvođenja transparentnoga prikaza troškova kredita, odnosno prihoda depozita kod svih banaka.

U slučaju kreditnih produkata u izračun efektivne kamatne stope uključuje se: godišnja kamatna stopa, interkalarna kamata, naknade koje korisnik kredita plaća Banci, iznos depozita (ako je uvjet za odobravanje kredita), kamata koju banka plaća na sredstva depozita. Kamatna stopa po kojoj se diskontirani novčani primici izjednačavaju s diskontiranim novčanim izdacima po istom kreditnom produktu izražava se kroz efektivni kamatnjak.

U slučaju depozitnih produkata nominalna stopa jednaka je efektivnoj stopi, osim na depozite uz premiju te depozite ugovorene uz rentnu isplatu kamate. U slučaju depozita uz premiju u izračun efektivne kamatne stope uključuje se: nominalna, godišnja kamatna stopa, visine i broj uplata te postotak premije.

EKS je dekurzivna kamatna stopa iskazana na godišnjoj razini primjenom složenoga kamatnog obračuna. Primjenom EKS-a diskontirani novčani primici izjednačavaju se s diskontiranim novčanim izdacima. U izračun EKS-a, osim obračunate kamate, uključuju se i svi ostali primici ili izdaci svedeni na sadašnju vrijednost.

Prema odluci HNB-a u pogledu jedinstvenog iskazivanja efektivne kamatne stope na kredite i depozite, Raiffeisenbank Austria d.d. svojim klijentima izračunava efektivnu kamatnu stopu. U poslovanju s građanima kao dio redovite

procedure prilikom ugovaranja kredita te prilikom ugovaranja depozita s ugovorenom rentnom isplatom ili depozita uz premiju Banka izračunava otplatnu tablicu s jasno iskazanom efektivnom kamatnom stopom.

Ako propisi zahtijevaju efektivna kamatna stopa izračunava se i iskazuje i tijekom otplate kredita.

Prilog 3. – Najviša stopa ugovornih kamata

1. Značenje pojmova

Stopa ugovornih kamata efektivna je kamatna stopa (EKS) i izražava se kao godišnja kamatna stopa. Za ugovore između trgovaca, odnosno trgovaca i osobe javnog prava (za pravne osobe) najviša stopa ugovornih kamata određena je u Zakonu o obveznim odnosima (ZOO). Za ugovore između osoba od kojih jedna nije trgovac (za fizičke osobe) najviša stopa ugovornih kamata određena je u Zakonu o obveznim odnosima i u Zakonu o potrošačkom kreditiranju (ZPK).

2. Za pravne osobe

Najviša stopa ugovornih kamata određena je u Zakonu o obveznim odnosima (Odsjek 2. Ugovorne kamate) a ovisi o najvišim stopama zakonske zatezne kamate (Odsjek 3. Zatezne kamate).

Stopa ugovornih kamata ne može biti viša od stope zakonskih zateznih kamata koja je za te odnose vrijedila na dan sklapanja ugovora, odnosno na dan promjene ugovorne kamatne stope, ako je ugovorena promjenjiva kamatna stopa, uvećane za tri četvrtine te stope.

Stopa zateznih kamata određuje se, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za pet postotnih poena.

Prosječnu kamatnu stopu na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima za referentno razdoblje utvrđuje HNB i dužna ju je svakog 1. siječnja i 1. srpnja objaviti u »Narodnim novinama«. Referentno razdoblje za objavu na dan 1. siječnja obuhvaća razdoblje od 1. svibnja do 31. listopada, a referentno razdoblje za objavu na dan 1. srpnja obuhvaća razdoblje od 1. studenog do 30. travnja.

3. Za fizičke osobe

Najviša stopa ugovornih kamata za fizičke osobe koje nisu potrošači izračunava se po metodi opisanoj u nastavku pod točkom a.

Najviša stopa ugovornih kamata za potrošače na kredite s ugovorenom fiksnom kamatnom stopom jednaka je najvišoj dopuštenoj efektivnoj kamatnoj stopi u kreditiranju potrošača na dan sklapanja ugovora o kreditu, u nastavku opisanoj pod točkom b.

Najviša stopa ugovornih kamata za potrošače na kredite s ugovorenom promjenjivom kamatnom stopom određuje se kao najniža od stopa izračunatih po tri metode opisane u nastavku (a, b i c) za određenu vrstu i valutu kredita.

- a) Prema Zakonu o obveznim odnosima stopa ugovornih kamata ne može biti viša od stope zakonskih zateznih kamata koja je za te odnose vrijedila na dan sklapanja ugovora (odnosno na dan promjene ugovorne kamatne stope, ako je ugovorena promjenjiva kamatna stopa), uvećane za polovinu te stope. Stopa zateznih kamata određuje se, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena.
- b) Prema Zakonu o potrošačkom kreditiranju i Zakonu o stambenom potrošačkom kreditiranju najviša efektivna kamatna stopa na stambene potrošačke kredite (stambeni, nenamjenski hipotekarni i turistički krediti) jednaka je stopi zakonskih zateznih kamata opisanoj u točki a. Najviša efektivna kamatna stopa za ostale potrošačke kredite jednaka je stopi zakonskih zateznih kamata uvećanoj za dva postotna poena.

Dodatno, kod stambenih potrošačkih kredita ugovorenih nakon stupanja na snagu Zakona o stambenom potrošačkom kreditiranju (stambeni, nenamjenski hipotekarni kredit i turistički krediti sa datumom ugovora od 20.10.2017. g. na dalje), efektivna kamatna stopa osim na dan sklapanja ugovora ne smije biti viša od zakonske zatezne kamate ni tijekom otplate kredita. Navedeno se ne primjenjuje kod reprograma kredita.

- c) Prema Zakonu o potrošačkom kreditiranju i Zakonu o stambenom potrošačkom kreditiranju najviša stopa ugovornih kamata ovisi o vrsti kredita (stambeni potrošački i ostali potrošački) i o valuti kredita. Maksimalna

dopuštena kamatna stopa na kredite s ugovorenim promjenjivom kamatnom stopom izracunava se po slijedecim pravilima:

Vrsta kredita potrošačima	Valuta kredita			U ostalim valutama
	u kunama bez valutne klauzule (HRK)	u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR	u CHF i u kunama s valutnom klauzulom u CHF	
Stambeni - osnovica	prosječne kamatne stope na stanja takvih kredita odobrenih u Republici Hrvatskoj, određene za svaku od valuta			najniže prosječne ponderirane kamatne stope na stanja kredita po osnovne tri valute (HRK, EUR i CHF) uvećana za 1/3
- uvećanje osnovice	jedna trećina osnovice			
Ostali potrošački - osnovica	prosječne kamatne stope na stanja takvih kredita odobrenih u Republici Hrvatskoj, određene za svaku od valuta			najniže prosječne ponderirane kamatne stope na stanja kredita po osnovne tri valute (HRK, EUR i CHF) uvećana za 1/2
- uvećanje osnovice	jedna polovina osnovice			

Objava prosječnih kamatnih stopa po vrstama kredita potrošačima za referentna razdoblja obveza je HNB-a. Prosječne ponderirane kamatne stope na stanja kredita prema utvrđenoj metodologiji i podacima dostupnim na dan 31. listopada HNB je dužna objaviti u „Narodnim novinama“ 1. siječnja, a podatke dostupne na dan 30. travnja dužna je objaviti 1. srpnja.